

SOBAT

15e jaargang nr. 2 - april 2000

nummer 70

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
Indië- en Nieuw-Guineagangers

Om aan de veelvuldige vraag naar foto-prentbriefkaarten van het **Nationaal Indië-monument 1945-1962** in Roermond te kunnen voldoen heeft de stichting Nationaal Indië-monument 1945-1962 nu sets met vier verschillende prentbriefkaarten laten maken.

De kosten per set van vier foto's bedragen f 5,- eventueel bij toezending per post vermeerderd met f 1,60 aan porto. De prentbriefkaarten kunnen worden besteld bij het secretariaat van de stichting: Mauritslaan 1, 6074 AS Melick (tel. 0475-532094).

groepsreizen naar **INDONESIË** voor de Indië- en Nieuw Guinea-veteraan

West, Midden en Oost-Java

Vertrek 8 november 2000
Reissom p.p. in 2-pk NLG 4.240,—

Oost-Java

Vertrek 19 oktober 2000
Reissom p.p. in 2-pk NLG 3.890,—

Sumatra

Vertrek 30 oktober 2000
Reissom p.p. in 2-pk NLG 4.420,—

Papua (N. Guinea) Code NWG1 (Jayapura-Biak-Sorong)

Vertrek 21 september 2000
Reissom p.p. in 2-pk NLG 5.725,—

Papua Code NWG02 (Jayapura-Merauke-

Jayapura-Biak-Sorong)
Vertrek 2 november 2000

Reissom p.p. in 2-pk NLG 6.110,—

Papua Code NWG3 (Biak-Sorong-Fak Fak-Manokwari)

Vertrek 31 oktober 2000. Reissom p.p. in 2-pk NLG 6.600,—

Papua Code NWG04 (Jayapura-Biak-Sorong-Fak Fak-Kaimana)

Vertrek 24 oktober 2000. Reissom p.p. in 2-pk NLG 5925,—

Deze reizen kunnen ook op individuele basis worden uitgevoerd. Voor deelnemers wordt ongeveer vijf weken voor vertrek een kennismaking bijeenkomst georganiseerd, waarbij tevens de reisbegeleider aanwezig zal zijn.

zie www.auroratravel.nl
en www.nvoir.nl

Baden Powellweg 130 • 1069 LK AMSTERDAM

Tel. 020-6199377 • Fax: 020-6101611 • E-mail: postbus@auroratravel.nl • open maandag t/m vrijdag 09.00 - 17.00 uur

SOBAT

Officieel orgaan van de
Vereniging Oud Militairen Indië- en
Nieuw-Guineegangers

Raad van Advies

voorzitter: M.M. Bakker, res.luitenant-
kolonel der artillerie b.d.
leden: H. Boschma, oud burgemeester.
B. Bouman, brig.generaal der
artillerie b.d.
H.F. Coopmans, brig.gen. der
Jagers.
Jhr. J.H. de Jonge,
kol. der cavalerie
Chef Staf 1 Divisie "7
December".
W. Epke RMWO brig.gen. der
infanterie b.d.
S.A. Lapré RMWO, in leven
kol. der infanterie b.d.
J.A. Leenders.
Th.H.A. Rump, lt.kol. der inten-
dance Staf Inspec.Gen. der
Krijgsmacht.

Algemeen Bestuur

voorzitter: J. Dijkster
2e voorzitter: drs. T. Leets
secretaris: G. Oelerman, Brongras 69,
3008 PB Rotterdam, tel. 010-2860486
fax 010-2860553

penningmeester:

J.A. Broeder, Moeraslanden 8
8332 KW Steenwijk.
Tel.: 0521-515460
postbanknummer 42.39.388
banknummer 45.85.91.300 t.n.v.
Vereniging Oud Militairen Indië-
en Nieuw-Guineegangers
Rotterdam

alg. adjunct:

leden: C.L.W. van Hoalen
N. den Hollander †
Victor C. Bridié

Sociale Commissie

voorzitter: V.C. Bridié,
Van Nijenrodestraat 117,
2587 HL Den Haag.
tel./fax 070-3280532

Redactiecommissie

stafredacteur: L.C. Zéguena, Zonstraat 11B,

6403 AE Kerkrade,

tel./fax 045-5454013

leden:

R. Grit, Balloo 90, 8458 TD Balloo,

tel./fax 0590-241361

J. Zwaan, Lijstje 45, 1034 KN

Amsterdam, tel. 020-6319151

Boeken ter recensie worden aan:

J. Zwaan,
Lijstje 45,
1034 KN Amsterdam

Correspondentie

- opgave nieuwe leden, adreswijzigingen,
bericht van overlijden o.a. richten aan de
secretaris van de vereniging waartoe men
behoort - zie secretariatsadressen onder
"VERENIGINGSNIEUWS".
- zaken VOMI-Nederland betreffend richten
aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden artikelen in te korten en/of
veranderingen aan te brengen en, zonder op-
gave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld wor-
den voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet
noodzakelijk de mening van het algemeen
bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met
bronvermelding.

Druck: Koninklijke De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideale, materiele en immateriele belangen van Oud Militairen Indië- en
Nieuw-Guineegangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-
Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nagesloten betrekkingen van hen die als direct gevolg
van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of tengevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig
Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of aangrenzende zee-
gebieden, alsmede van hen die tijdens, door of tengevolge van krijgsgevangenschap,
ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken los van elke partij-politieke richting,
levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met
verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanvreesende
doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-
Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van
militairen die hieraan hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Bridié
Van Nijenrodestraat 117
2587 HL Den Haag
tel./fax 070-3280532

Vice-voorzitter

Hans N. Blom
Gebeek Ypsenstraat 15
8723 CP Koudum
tel./fax 0514-522107

stichting
veteranen
platform

vereniging
oud militairen
indie- en
nieuw-guineegangers

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Drenthe-Groningen

Ben C.H. Habich
M.K. Gendriplein 106
9728 TH Groningen
tel. 050-75259100

Noord-Brabant Oost

Arnon P. Peeninga
Thorbeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 0412-623515

Zuid-Holland Noord

Wim L. Hofman
Meppelrode 146
2564 XZ 's-Gravenhage
tel. 070-13672853

Noord-Holland

Hon. J. Hermans
Egelantierlaan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 020-73240010

Overijssel

Jan Timmer
Valeriusstraat 67
7604 CP Almelo
tel. 0546-918636

Friesland

Hans N. Blom
Gerben Ypsenstraat 13
8723 CP Koudum
tel. 0514-522107

Noord-Brabant-West

Vacant

Zeeiland

Tom Kooger
M. Coeboorngracht 44
4381 BT Vlieland
tel. 0110-463008

Zuid-Holland Zuid

Geerd J. Hittler
Revluststraat 25
3314 AP Dordrecht
tel. 078-6132572

Nieterland/

Oost Gelderland
Eileen E. Dorris
Weerdjeestant 57-3
6811 JE Arnhem
tel. 026-4433877

Noord-Brabant-West

Vacant

Limburg

Harry J.A. Dols
Heerlenerweg 49
6132 CL Sittard
tel. 046-4521316

Utrecht/Gooi

Eppe R. Schweserinnen
Lutherhof 37
1218 KR Hilversum
tel. 0356-217009

Flevoland

Prits H.A.M. Franzen
Overgriend 13
1336 EA Almere
tel. 036-5318672

Canada & USA

Geerd Lederhof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. 001-905-827-3216
fax 001-905-827-0328

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leon van Eijk
Ploeg Postlaan 14
1222 LJ Hilversum
tel./fax 035-1663073

Assistent beheerder

Tjibbe J. Gaasstra
A. van Heesdenstr. 15
2401 VJ 't Hart
tel./fax 0172-602452

Propagandiste

Joyce P. Stamwood-van Vark
Binnenhof 38
5713 DP Ede
tel. 0318-638160

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten
uit de Girokloterij en de Bankkloterij.

Uw deelname aan de Giro-, o.g. bankkloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

Vereniging Oud Militairen Indië- en Nieuw-Guineagangers

- ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 70 - 15e jaargang nr. 2
april 2000

Bij de Voorplaat

Mandaus

Hoewel de mandau door de Dajaks van Borneo (Kalimantan) niet meer voor koppensnellen wordt gebruikt, is het nog altijd een handig en onmisbaar stuk gereedschap.

Moe van de kleine onderlinge oorlogjes (sneltochten) kwam in een kamping aan de Kahajan rivier, Tumbang Anoi de grote verzoening tot stand, die de geschiedenis is ingegaan als de Damai Tumbang Anoi (Vrede van Tumbang Anoi), 1894. Dit verdrag maakte een eind aan de heerschappij van de mandau. Bovendien was het snellen al door de Ned.-Indische regering verboden. Het koppensnellen bleek echter een hardnekkige gewoonte, zodat een jonge KNIL-officier (de latere Kap. C. van de Topografische Dienst, die ook op een foto staat in het boek *Andjing Nica* van dhr. S.A. Lapré) naar de binnenlanden van Borneo werd gezonden om overtreders te arresteren, die dan tot enige jaren straffkamp op Sumatra werden veroordeeld. Na terugkeer in hun eigen omgeving werden deze mannen vaak mede om hun opgedane kennis van het Maleis tot dorpsvoorman gekozen.

De mandau van de voorplaat

Het fraaie snijwerk van de handgreep en op de schede is vervaardigd van hertshoorn. Op het bovendeel van de schede ziet u een hagedis in combinatie met een z.g. 'asu-figuur' en daaronder wat kralenversiering. Daar weer onder een opgerolde naga (waterslang), vervolgens een Dajak die een monster uit de onderwereld doodt en daaronder nog een mythologische figuur in de vorm van een gestyleerde toekan (neushoornvogel). Dit soort mandau's noemt men feest-

mandau's omdat ze alleen bij feesten worden gebruikt.

Helaas is de mandau verborgen in de schede. Alleen ziet u naast de hagedis nog enige kamvormige uitsteeksel. De Dajaks in Kalimantan maakten in eigen smelterijen hun mandau's uit het in diverse delen van het binnenland voorkomende ijzererts en hadden hierin een grote vaardigheid verkregen.

"Zwaarden uit Borneo-ijzer vervaardigd, zijn buigzaam, sterk en roesten niet.

Een mandau gemaakt door een goede Dajak-smid van bijv. Mantikai-ijzer is een juweel van smeedkunst."

Ijzerproducten uit Borneo waren van zo'n superieure kwaliteit dat de grondlegger der etnologie van Indonesië, G.A. Wilken, aan het eind van de vorige eeuw, het een 'opmerkelijk verschijnsel' vond dat de ...

"Dajaks op Borneo in het bewerken van ijzer groter kunstvaardigheid bezitten dan beschaafdere Javanen en Maleiers." (Citaat uit Borneo, door Jan B. Avé en Victor T. King, uitgegeven door het Rijksmuseum voor Volkenkunde te Leiden, blz. 12; plm. 1990).

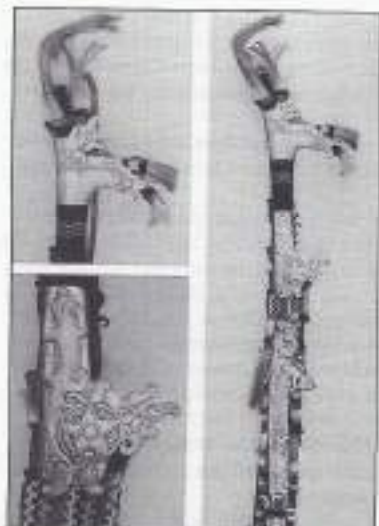
De eigenaar van deze mandau, Tom Harrison, is een betaamd Borneo-deskundige en ex-directeur van het museum in Kuching (Sarawak). In zijn boek *'World within'* (Binnenland) verhaalt hij hoe hij tegen het einde van de Pacific-oorlog als vlieger de opdracht kreeg wapens voor de Dajaks te droppen, die daarmee de Japanners konden bestrijden. Bij verkenning van de uitgestrekte regenwouden van Borneo bleek er maar één geschikte droppingplaats en dat was een open gebied met sarwaks in het centrale bergland, het land van de Kalebietten. Na afloop van de oorlog is hij lange tijd in het v.m. Brits Borneo gebleven.

Tijdens mijn werk voor de Topografische Dienst in 1949 maakte ik kennis met een potige Maleise jager, waarmee ik een avond op bertenjacht ging, overigens zonder resultaat. Hij vertelde dat hij zijn leven te danken had aan zijn mandau. De details weet ik niet meer, maar hij was bij het overzwemmen aangevallen door een grote krokodil. Dank zij het feit dat zijn mandau om zijn middel hing, kon het monster niet 'doorbijten'. Dat dit geen bluff was bewees hij door het litteken te laten zien, dat decimeters lang was van zijn zijde tot de ruggegraat.

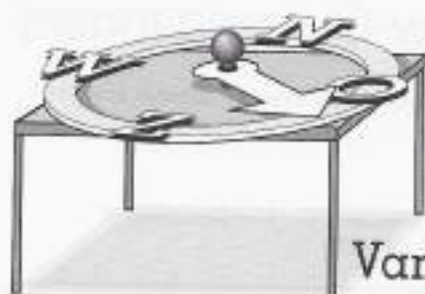
Vanuit zijn woonplaats Ollong (a/d Barito t.h.v. evenaar) had hij meermaals een voettocht door het oerwoud gemaakt naar Pontianak aan de westkust; daarbij oriënteerde hij zich op de bergen ('lihat gunung sadja').

G. van Renselaar

Met dank aan de uitgever van het boek *Borneo*, het Rijksmuseum voor Volkenkunde te Leiden, dat toestemming gaf tot overname van tekst en foto.

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór 24 april a.s.
S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.

Van de Bestuurstafel

Brief van de voorzitter aan de Minister President

Aan de Minister President
te
Den Haag

Voorschoten 10 maart 2000

Excellentie,

Bij herhaling zijn er in Nederland stemmen opgegaan om U namens het Nederlandse volk excuses te laten aanbieden aan het Indonesische volk.

Daarbij zijn somtijds ook suggesties gedaan om toenmalige deserteurs 'eerherstel' te verlenen.

De Vereniging Oud Militairen Indiëgangers, waarvan ik de eer heb de voorzitter te zijn, heeft grote bezwaren zowel tegen het één als tegen het ander.

Ik voel mij genoodzaakt mij tot U te wenden, omdat het aanbieden van excuses en het vergoelijken van het voor militairen verwerpelijke gedrag van desertie bij sommige van onze leden een versterking van hun trauma zal veroorzaken.

Sta mij derhalve toe om U, namens onze vereniging, de zinswijze en de argumenten te geven die wij er in de onderhavige kwestie op na houden.

- a. excuses aanbieden of spijt betuigen voor een koloniaal verleden.

Als wij de Franse uitdrukking "qui s'excuse, s'accuse" gebruiken dan geven wij daarmee aan dat hij die zich verontschuldigt zich tegelijkertijd schuldig verklaart.

Het wil mij voorkomen dat het aanbieden van excuses aan Indonesië een zeer emotionele zaak is geworden zonder dat men een duidelijk beeld heeft waarvoor men excuses aanbiedt en welke schuld men daarbij erkent.

Het schijnt mode te zijn om excuses te willen maken voor het feit dat wij eeuwanlang een koloniale 'macht' zijn geweest. Als men echter excuses wil aanbieden voor geschiedkundige

situaties die indertijd als vanzelfsprekend werden aanvaard en wel op grond van de normen en waarden van nu, dan krijgen wij een absurde situatie dat een ieder excuses kan gaan aanbieden.

Dit zonder daaraan echter consequenties te willen of kunnen verbinden. Dergelijke excuses-exercities worden dan slechts woorden in de wind en volkomen nietszeggend en derhalve zinloos.

- b. excuses aanbieden voor het voeren van de strijd na 1945 en voor de politieke acties in het bijzonder.

Ikzelf en met mij vele jonge Nederlanders zijn in 1945 OVW-er geworden om 'het Rijk Overzee' te bevrijden van een Japanse overheerser. Door de capitulatie van Japan kreeg Nederland volkenrechtelijk naast de de jure ook de defacto soevereiniteit over de gebieden overzee terug. De taak en de plicht van de draagster van die soevereiniteit was om na de Japanse capitulatie weer orde op zaken te stellen.

Het door de capitulatie van Japan ontstane 'machtsvacuüm' leidde echter tot een ongecontroleerde vreemdelingenhaat waaronder naast de Nederlanders vooral ook de Chinezen te lijden hadden.

Het was de taak en de plicht van de wettige overheid orde en vrede te herstellen om daarna op geordende wijze gezag, macht en desnoods soevereiniteit over te dragen.

- c. 15 augustus 1945 uitroeping van de Republiek.

Op die datum werd door enkele personen de republiek uitgeroepen. Dat was op dat moment een eenzijdige daad. Deze datum is binnen Nederland een van de meest controversiële punten geworden. Uiteraard is het een zaak van de sau-

vereine staat Indonesië zelf als zij de datum van 15 augustus 1945 als ontstaansdatum van de Republiek wil vieren.

Volkenrechtelijk is het ontstaan van een zelfstandige staat echter pas geëffectueerd nadat de soevereiniteit formeel is overgedragen, en dat is in 1949 geweest.

De uitnodiging aan Koningin Beatrix 1995 mee te komen vieren als datum van het 50-jarig bestaan van de Republiek was naar mijn overtuiging onjuist, zelfs beledigend en vernederend.

Het gevolg geven aan de uitnodiging zou namelijk hebben betekend dat H.M. impliciet de datum 15 augustus 1945 als ontstaansdatum van de zelfstandige staat Indonesië zou hebben erkend.

Hiermee zou zij eveneens impliciet de gevoerde strijd als gericht tegen een soevereine staat hebben verklaard en daarmee onrechtmatig.

Bovendien zou zij de plechtige overdracht van de soevereiniteit door haar moeder Koningin Juliana in 1949 als 'null and void' hebben geduid en daarmee in feite haar moeder hebben gedesavouéerd.

Voor ons soldaten zou dit een slag in het gezicht zijn geweest want het zou hebben betekend dat wij een onrechtmatige koloniale veroveringsoorlog zouden hebben gevoerd in plaats van een rechtmatig herstel van orde en vrede.

De Nederlandse geschiedenis kent een soortgelijke situatie t.w. in 1581 werd het 'Tractaat van Verlatinghe' opgesteld (soort onafhankelijkheidsverklaring), maar pas in 1998 werd het 350-jarig bestaan gevierd, d.w.z. gerekend vanaf de Vrede van Munster in 1648.

- d. de deserteurs.

Ik wil vooropstellen dat Princen in onze ogen geen deserteur was maar een overloper en daardoor een 'landverrader'. Hiervoor is geen enkel excuus aan te voeren. In militaire termen is het zelfs 'een halmsisdad'. Toen hem indertijd door Van Mierlo een visum werd aangeboden, werd dit door hem en zijn medestanders geduid als een 'eerherstel'.

Voor ons veteranen is een dergelijk eerherstel echter slechts te zien als zouden wij gezagsgetrouwen 'fout' zijn geweest en hij een soort 'rechtvaardige'.

Ook nu weer wordt gesproken over een eerherstel van de deserteurs.

De kernvraag daarbij is echter of de individuele burger als hij het met een bepaalde politieke handelwijze van zijn legitieme overheid niet eens is, hem het recht is gegeven zijn gehoor-

zaamheid op te zeggen. Maar vooral om dit strafeloos te doen. Als hem dit recht zou toekomen zou Nederland in zeer korte tijd volkomen onregeerbaar en anarchistisch worden.

Het is mij een raadsel dat voor de televisie een presentator dergelijke stupide vragen aan U als minister-president heeft kunnen stellen, alsof ongehoorzaamheid een groot ethisch beginsel is ook als de eigen overheid niet als misdadig en daarom af te zetten kan worden gezien.

e. de 'excessen'.

Ik geloof dat we er van uit kunnen gaan dat in elk leger soldaten zijn die het met de ethische normen niet zo nauw nemen.

Nu heeft het woord 'discipline' op grond van het Duitse begrip 'kadaverdiscipline' een slechte klank gekregen.

Voor soldaten geldt echter dat met discipline tweeërlei doeleinden worden nagestreefd.

Door de extreme situaties waarin een soldaat kan komen te verkeren is het noodzakelijk dat hij twee dingen leert beheersen, t.w. zijn vrees en zijn gedrag.

Daarin slaagt de opleiding niet immer. Toch dienen we in een leger daarvan uit te gaan.

Wordt in een leger tegen deze beide fundamentele dingen gezondigd dan dient daartegen te worden opgetreden.

Het is een tank van elke soldaat om misbruiken te melden en voor elke meerdere om daar tegen op te treden. Als excessen door een overheid niet alleen worden getolereerd, maar zelfs gestimuleerd of bevolen dan hebben wij met een misdadige overheid te maken.

Is dit niet het geval dan zullen binnen het leger de zuiveringsprocessen moeten plaats vinden, eventueel met inschakeling van de rechterlijke macht.

Excuses aanbieden aan de tegenpartij is kwetsend voor de militairen die zich (het overgrote deel) behoorlijk hebben gedragen.

Bovendien krijgen we dan de situatie dat velen van ons zich nog de beelden voor ogen kunnen halen van de vele landgenoten (waartoe ook de Chinezen toen moesten worden gerekend) die door de tegenpartij, op een vaak gruwelijke wijze, zijn omgebracht.

Worden daar dan ook excuses voor verlangd?

f. de 'mensenrechten'.

Een van de redenen om het voorzitterschap van de VOMI te aanvaarden was voor mij het feit dat strijdmakkers 'getraumatiseerd' werden of dreigden te worden, door een voortdurende confrontatie met oordelen als waren zij SS-ers en oorlogsmisdadigers.

Onder het punt hierboven heb ik gesproken over discipline als een middel om het, door oorlogsomstandigheden, onder druk komende gedrag te beheersen.

Dit veronderstelt echter wel dat aan de soldaten een maatstaf voor een aanvaardbaar gedrag moet zijn bijgebracht.

Telkens weer wordt aan de veteranen voorgehouden dat ze mensenrechten zouden hebben geschonden zonder ook maar enige inhoud gegeven te hebben aan de normen waaraan de soldaat zich dient te houden. Ik geloof dan ook dat het tijd wordt

om zich eens druk te maken over hetgeen niet kan/mag in oorlogstijd, in plaats van ongemotiveerd steeds maar beschuldigingen te uiten. Enkele om een antwoord vragende problemen zijn bijvoorbeeld:

1. Betekent een totale oorlog dat vrouwen en kinderen niet meer verschoond behoeven te worden?
2. Valt separatisme (ETA, IRA) ook onder het begrip 'zelfbeschikkingsrecht der naties' of zijn er grenzen?
3. Als het middel om een politiek te bereiken niet het voeren van een oorlog is, maar het uitoefenen van terreur, wat mag men daar dan tegenover stellen?
4. Heeft men op grond van het 'zelfbeschikkingsrecht der naties' de macht overgedragen, is men dan niet langer verantwoordelijk als die macht overgaat in de handen van moordenaars en nepotisten?

Dit zijn de vragen waar wij als veteranen ons, gelet op onze achtergronden, mee bezig houden.

Maar het lijkt er soms op dat wij de enigen zijn.

Ik meende dit aan U te moeten doorgeven teneinde U een indruk te geven van de opvattingen van de Indië-veteranen.

met gevoelens van de meeste
hoogachting,

w.g. J. Dijkema

J. Dijkema
Merelhof 159
2251 DC Voorschoten
tel./fax 071-5618962

c.c. Veteranen Platform,
2e Kamer der Staten-Generaal.

Open brief aan de Minister-President van Nederland, de heer W. Kok

Ik ben de weduwe van Generaal S.H. Spoor, legercommandant van het leger in Indonesië van februari 1945 tot zijn overlijden op 25 mei 1949.

Ik teken fel protest aan tegen uw voornemen bij een eventueel bezoek aan Indonesië uw spijt te betuigen voor het Nederlandse optreden tijdens de koloniale periode, zoals ik dit weekend in de N.R.C. las.

Mijn protest is - dat weet ik zeker - mede namens duizenden Nederlanders die in Indië gewoond en gewerkt hebben en er voor een groot deel ook zijn geboren, alsmede de Nederlandse militairen - vrijwilligers en dienstplichtigen -, die na de

oorlog door de Nederlandse regering naar Indonesië zijn gezonden.

U zegt minister-president van alle Nederlanders te zijn. Als zodanig mag u een dergelijke spijtbetuiging niet doen, want dat is niet namens ons, Nederlanders, waar u zo graag de minister-president van wilt zijn. Met een verklaring van spijt geeft u blijk van weinig kennis en inzicht te hebben van hetgeen in Indië is opgebouwd door Nederlanders, vóór en na de Tweede Wereldoorlog en na de oorlog is geleiden door Nederlanders, Indonesiërs en Chinezen, die met ons wilden samenwerken naar de vrije en onafhankelijke Staten van Indonesië.

Zegt de Overeenkomst van Malino u

iets of de tekening van de wapenstilstand in september 1946 en de Overeenkomst van Linggadjati, om maar een paar dingen te noemen. Weet u iets van de afgesproken demarcatielijnen, die voortdurend door Indonesische legerbendes werden overtreden en zegt de Bersiap-periode van augustus 1945 tot ver in 1946 u iets, de vreselijke periode waarin niemand zijn leven zeker was en niet alleen Nederlanders en Chinezen maar ook vele Indonesiërs op beestachtige manier door jonge Indonesiërs zijn vermoord?

Kennelijk heeft u zich daarin nooit verdiept. Ik wel en ik was erbij! Heeft u iets begrepen van de inzet en zelfopoffering van de na-oorlogse

Indische gemeenschap, die probeerde recht en veiligheid te brengen? Weet u dat de vele, vele Nederlandse militairen die na de oorlog zijn uitgezonden bij honderden teruggaan naar de plaatsen waar ze gelegerd waren en de meest hartelijke relatie hebben met hun vroegere tegenstanders?

Wij proberen aan de ellende van die jaren zo min mogelijk terug te denken

en ons de goede dingen van het land en de bevolking, waarvan wij hielden, te herinneren.

U en vele jonge mensen die publiceert - vaak om er beter van te worden -, rijten oude wonden open bij degenen die het nog weten, een groep die uitsterft.

De Indonesiërs verwachten geen spijtbetuiging, ze verwachten alleen hulp, liefst financieel.

Mijn raad aan u is om, mocht u in de naaste toekomst meer tijd hebben, de 20 delen van de Officiële Bescheiden betreffende de Nederlandse-Indonesische Betrekkingen 1945-1950 en de vele boeken over Indië en Indonesië te lezen om enig inzicht van onze geschiedenis te krijgen.

M. Spoor

Brief van de heer M. van den Doel, lid van de Tweede Kamer voor de VVD

Bestuur Vereniging Oud Militairen Indiëgangers
t.a.v. de Voorzitter J. Dijkema.

cc Bestuur Veteranenplatform
Bond van Wapenbroeders
Redactiecommissie SOBAT
Stichting Dienstverlening
Veteranen

Den Haag, 17 maart 2000

Zeer geachte heer Dijkema,

In het nummer 59 van Sobat las ik in de rubriek 'Van de Bestuursafel' uw standpunt over de Nationale Veteranendag. Ik ben zeer verheugd dat uw bestuur de instelling van een Nationale Veteranendag ondersteunt. Ik zal kort uitleggen waarom.

Naar mijn mening ontbreekt het helaas in de samenleving nog aan voldoende begrip, respect en waardering voor de verdiensten van de veteraan. Ook is er een gebrek aan informatie en kennis over de omstandigheden waarin veteranen hebben verkeerd en hun taak moesten uitoefenen. Zowel van de zijde van de regering, alsmede van de zijde van de Tweede Kamer is bij diverse debatten over het Veteranenbeleid dan ook gesteld dat het accent moest worden verlegd van materiële naar immateriële erkenning van de verdiensten van de Veteraan.

In 1996 heb ik namens de VVD geprobeerd een bijdrage te leveren aan de invulling van de immateriële erkenning van de verdiensten van de Veteraan. Tijdens het debat over de Defensiebegroting heb ik de regering voorgesteld om een Dag voor de Veteranen in te stellen. Op die jaarlijks terugkerende dag (vaste datum) zou zowel in de krijgsmacht als in de samenleving stil moeten worden gestaan bij de verdiensten van de

Veteraan. Zo'n dag zou vorm kunnen worden gegeven door binnen de krijgsmacht ontmoetingen te organiseren tussen veteranen en het personeel van de krijgsmacht, door het organiseren van symposia voor een breder publiek, door het aandacht schenken aan de veteraan op scholen en in de media door bijvoorbeeld het uitzenden van documentaires, gesprekken met veteranen enz. Naast de bijdrage aan de immateriële erkenning van de verdiensten van de huidige veteraan, is zo'n bijzondere dag ook van belang voor de toekomstige veteraan. Immers, als gevolg van de deelname aan vredesmissies, komen er enkele duizenden jonge veteranen bij.

Met mijn voorstel heb ik niet beoogd om de diverse reünies, die elk jaar worden gehouden, te concentreren op één dag. Ik vind dit niet een zaak van de Tweede Kamer, maar een aangelegenheid van de veteranenorganisaties zelf.

Om mijn voorstel kracht bij te zetten heb ik tijdens bovenvermeld debat een motie ingediend waarin de regering wordt opgeroepen om tot de instelling van een 'Dag voor de Veteranen' over te gaan. Ondanks aandringen van mijn zijde is de motie nog steeds niet uitgevoerd. Nu is voor de uitvoering van deze motie natuurlijk de steun vanuit de veteranenorganisaties onontbeerlijk. Ik hoop dan ook dat uw standpunt wordt overgenomen door andere organisaties, zodat wellicht nog dit jaar besloten kan worden op welke dag wij in 2001 speciaal kunnen stilstaan bij de verdiensten van de Veteraan.

De steun van de zijde van de politiek waar u om vraagt is er in feite al en verwoord in de Kamermotie (bijgevoegd) van 1996.

Met vriendelijke groet,
w.g. M. van den Doel,
Defensiewoordvoerder

Kamermotie

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vergaderjaar 1996-1997

25 000 Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 1997.

Nr. 25 MOTIE VAN DE LEDEN VAN DEN DOEL EN DE KONING
Voorgesteld 12 november 1996

De Kamer,

gehoord de beradslaging,

overwegende, dat door de omschakeling naar een vrijwilligers-krijgsmacht en uitvoering van vredesoperaties het aantal jonge veteranen sterk toeneemt;

overwegende, dat de in 1990 aan de Kamer aangeboden nota 'Zorg voor veteranen in samenhang' hier nog onvoldoende rekening mee heeft kunnen houden;

verzoekt de bewindslieden van Defensie uiterlijk 1998 aan de Kamer een herziene nota aan te bieden die naast het beleid voor de 'oude veteranen' ook het beleid t.a.v. jonge veteranen behandelt;

verzoekt de bewindslieden van Defensie initiatieven te ondersteunen ook te komen tot de instelling van een jaarlijkse 'Dag voor de Veteraan',

en gaat over tot de orde van de dag.

Van den Doel
De Koning

Onthulling Indië-monument Utrecht

Het was een indrukwekkende bijeenkomst, zaterdag 18 december 1999, in de Utrechtse Nicolaï-kerk. De vele genodigden stroomden vanaf 10 uur v.m.

Jansen en de al eerder beluisterde organist Jan Jansen, ter aangename onderbreking van de toespraken. Kolonel der Mariniers h.d. A.H.P.

declamatie van de vice-voorzitter van het Comité Indiëmonument Utrecht de Nieuw-Guineaganger A. ten Have. Nogmaals trakteerden enkele leden van de kennelijk muzikaal zeer begaafde familie Jansen de samengestroomde menigte op een mooi muzikaal intermezzo, collo van Maarten en orgel van Jan.

Als laatste van de sprekers beklom de in VOMI-kringen bekende oud-voorzitter van de VOMI Zuid-Holland Zuid, reserve kapitein h.d. Ger de Jong, het spreekgestoelte. Hij memoreerde de zware en langdurige inzet van de vaak versmaadde Indië-veteranen in een chronologisch kader, op voorbeeldige wijze.

De plichtigheid in de kerk werd besloten met het gezamenlijk zingen van 4 coupletten uit: 'The King come' van W. Barnard, vrij naar Lewi Henley.

Daarna stroomde de kerk leeg en werden we allen met bussen naar de R.K. begraafplaats St. Barbara gebracht, waar de Monument-onthulling zou plaatsvinden.

Te half één vond onder de tonen van door de Koninklijke Utrechtse PTT-Brassband ten gehore gebrachte koraalmuziek, de ontvangst bij het te onthullen Monument plaats.

de fraaie kerk binnen. Het machtige orgel, bespeeld door J. Jansen, vulde met haar harmonieuze klanken de imponerende ruimte.

Te 11 uur opende de Voorzitter van het Comité Indië-Monument Utrecht, de heer A.G.A. Dres, de druk bezochte plichtigheid met een kort welkomwoord. Een groot aantal genodigden werd welkom geheten.

De burgemeester van Utrecht, mevrouw A.H. Brouwer-Korf, sprak daaraan enige welgekozen woorden. Zonder in te gaan op de onverwikkelijke moeilijkheden die aan de totstandkoming van dit Monument, in gemeentelijke sfeer, waren vooraf gegaan, sprak zij de woorden die van haar werden verwacht.

Cellist Maarten Jansen speelde vervolgens een korte Bach-prelude. Toepasselijk en devoot.

Hierna beklom mevrouw A.M.A. van Ardenne-Van der Hoeven, lid van de Tweede Kamer van de Staten Generaal voor het CDA, het spreekgestoelte om een sympathiek woord van waardering voor de inzet der Indië-veteranen ten gehore te brengen. Vervolgens was er weer een subliem gecombineerd zang- en muziekstuk (sopraan en orgel) van Christina

Knoppies, momenteel voorzitter van het Veteranen-Platform, stak in navolging van de Jansen-musicus een gloedvolle rede af waarin hij de nog levende veteranen en de nabestaanden van de in Indië gevallen een riem

onder het hart legde. Met aandacht luisterde de schare belangstellenden in het enorme kerkgebouw hierop naar een ontroerende

Voor de eigenlijke onthulling declameerde veteraan A. Verdonk, penningmeester van het Comité een stemmig gedicht.

Hierna vond het hoogtepunt van deze goed georganiseerde plechtigheid plaats. De Utrechtse burgemeester, gescuffleerd door de Indië-veteraan en secretaris van het Comité, A.J.B. Martens, onthulde het fraaie Monument, dragende de namen van de Utrechtse Indië-militairen, die in Nederlands-Indië, in dienst van het Vaderland voor orde en rust in Indië, het hoogste offer hebben gebracht.

Een hoornblazer blies het signaal 'Geeft Acht'. En toen viel er twee minuten stilte ter nagedachtenis aan

de 50 Utrechtse militairen, die in de jaren 1945-1950 bij de uitoefening van hun plicht zijn gevallen. Vele kransen werden gelegd door ex-sobats en nabestaanden. De vlag hing halfstok. Gedenk de doden. Vergeet ze niet

In de Willibrord- en Maarten kelder van de begraafplaats, waar de genodigden een lopende lunch werd aangeboden, was een Foto-expositie ingericht met als titel: 'Nederlands-Indië onvoltooid verleden tijd' van Jeanette van de Kamp.

Een noetalgische herinnering. Ook bij het einde moet evenals aan het begin van deze plechtige onthulling, worden gezegd: 'Het was indrukwekkend'. Ons aller dank Utrecht.

Einde. Een ieder ging weer zijn of haar weegs. Huid Utrecht voor deze gesta. Het was goed erbij te zijn geweest. Laten we blijven herinneren en gedenken.

J. Zwaan

1925

De Veteraan 2000

*Vele veteranen worden dit jaar 75
Vragen zich vaak af waar blijft de tijd
Deze jaren zijn omgevlogen
Weten nog best dat ze zijn bedrogen
Indië was niet het land van hun
dromen
Maar ze zijn er wel ongewild gekomen
Daar heeft de veteraan geen vrede mee*

*Als ze terug kijken op hun verleden
Durven ze nu met sobats er over te
praten
Ook over hun gesneuvelde maten
Die ze ongewild achter moesten laten
Ben blij dat die reünies er zijn
Daar gaan ze als broers met elkaar om
Op zo'n dag wordt er veel gepraat
Lang niet altijd over die tijden
Maar ze gaan ze niet vermijden
2000 is mij niet ontgaan
Daarom feliciteer ik elke veteraan!*

Petra Schuttinga-v.d. Togt

Postzegels - sigarenbandjes en telefoonkaarten

Heel hartelijk dank weer voor de zendingen, U staat ons bij anderen bij te staan.
Blijft hier alstublieft mee doorgaan.

Ongeacht wat voor verhalen U ook gehoord mocht hebben, maar het zenden van de postzegels, sigarenbandjes en telefoonkaarten blijven gewoon gaan naar:

Joyce P. Stramrood-van Vark
Binnenhof 36
6715 DP Ede
Tel. 0318 - 638 180

Victor C. Bridié

Sluitingsdata inzenden kopij:

- Nr. 71 24-04-2000 juninummer.
- Nr. 72 26-06-2000 augustusnummer.
- Nr. 73 21-08-2000 oktobernummer.

Eerbetoon

Met regelmaat zie, en lees ik artikelen in de SOBAT over nieuwe monumenten die onthuld worden. Heel goed dat dit gebeurt, dat gesneuvelde kameraden niet vergeten worden.

Via onze kerk ben ik in contact gekomen met de familie Ter Stege. Geert ter Stege (1925) was veteraan en lid van de VOMI. Zelf heb ik Geert nooit ontmoet, maar heb regelmatig contact met de weduwe Ter Stege. Ik was ook betrokken bij de begrafenis van Geert op 8-9-1996.

Enige tijd geleden is een steen op zijn graf geplaatst. Mevrouw Ter Stege had al eens tegen mij gezegd dat het een bijzondere steen zou worden. Toen ben ik maar eens gaan kijken, en inderdaad, heel mooi, een waardig monument.

Ik dacht, eigenlijk moet zo iets in de SOBAT om de mensen te laten zien hoe belangrijk de 'Indiëtijd' voor zovelen was en nog steeds is. Met toestemming van de weduwe en de familie heb ik wat foto's gemaakt, waarvan er een bij dit artikeltje is geplaatst.

Mevrouw Ter Stege is nog steeds lid van de VOMI en leest trouw de SOBAT.

F.F. Ploeger, Coevorden

Rechtsonder op de foto is er nog een plaquette waarop de hiernavolgende (verklarende) tekst geschreven staat:

'Bhineka Tunggal Ika' 'Eenheid in Verscheidenheid'

De mythische vogel Garuda, het vaartuig van Visjnoe, de beschermer van het leven en de kosmos, vormt hier met de duif, het symbool van de vrede, en met het centraal gelegen ereteken een eenheid. Deze drie symbolen zijn geplaatst boven de rijzende zon, teken van een opgaan naar het eeuwige leven.

Herdenking – Indië-monument Rotterdam

Evenals in 1999 het geval zal ook dit jaar nl. op zaterdag 8 juli a.s. – aanvang 10,30 uur – een herdenking worden gehouden bij het in 1998 onthulde Indië-monument op de Algemene begraafplaats Crooswijk, gelegen aan de Kerkhoflaan te Rotterdam-Noord. Openbaar vervoer: bus 39 – vertrekpunt NS Station Schiedam via Centraal Station Rotterdam naar Crooswijk. Nabestaanden zullen separaat worden uitgenodigd. Voor VOMI-leden ZHZ en daarbuiten geldt deze algemene kennisgeving.

Herdacht zullen worden de 168 militairen van Land-, Zee- en Luchtmacht, alsmede van het KNIL, die in de periode 1945-1962 in het voormalig Nederlands-Indië en Nieuw-Guinea zijn omgekomen. De muzikale op-luistering van deze plechtigheid is in handen van de Martinierskapel der Koninklijke Marine. Hoogwaardigheidsbekleders van Land-, Zee- en Luchtmacht zullen bij deze herdenking acte de présence geven. Behalve de aanwezigheid van bestuursleden VOMI Zuid-Holland Zuid, Bond van Wapenbroeders, AVOM en

COM, worden leden van de VOMI en andere veteranenorganisaties verzocht door hun aanwezigheid luister bij te zetten aan deze plechtigheid. VOMI-tenue t.w. donkere blazer, grijze pantalon (zonder baret) wordt op prijs gesteld.

Voor eventuele inlichtingen kunt u zich wenden tot:
G. de Jong – Coördinator gedenktokens. Tel.: 078-6771902.

H.C. Clasquin,
Zuid-Holland Zuid

De vlucht

Na het voorlezen van de capitulatievoorwaarden werden wij onder luid geschreeuw door Japanse soldaten naar binnen gedreven. We waren opeens krijgsgevangenen en we vroegen ons af wat ons te wachten stond. Intussen was ik mijn jongste zwager, de broer van mijn vrouw, tegengekomen. We besloten bij elkaar te blijven. Omdat we niets om handen hadden vroegen we onze commandant, kapitein Timmer, of hij soms wat voor ons te doen had. En inderdaad, we werden aangesteld als ordonnans en brachten mededelingen rond. Intussen was aan de krijgsgevangenen gevraagd wat voor functies ze in het particuliere leven hadden. We dachten dat dit een aanwijzing was dat we in onze functies konden terugkeren omdat de Jappen waarschijnlijk de economie wilden laten doordraaien. Er gebeurde echter niets en ik maakte me steeds meer zorgen over thuis waar Poel ons tweede kind elk ogenblik verwachtte. Op 27 maart kreeg ik van kapitein Timmer te horen dat er geen werk meer was en dat ik beter naar mijn eigen onderdeel, de kustartillerie, kon terugkeren. De kustartillerie was echter in een andere kazerne gelegerd. Dit was voor mij dé kans om te vluchten. Er waren al meer krijgsgevangenen gevlucht. Dat was in het begin ook niet zo moeilijk, omdat we toen nog de kazerne in en uit mochten lopen. Maar al gauw kwam de order dat niemand meer de poort uit mocht. Ik stond geregeld bij de uitgang te wachten op een kans. Nu waren er in de wijde omgeving een aantal kleine gevangenenkampen die vanuit Tjimahi van proviand voorzien werden. Toen er weer eens zo'n vrachtwagen met proviand de poort wilde uitrijden ben ik met nog een andere jongen onder het dekzeil gekropen (we lagen tussen de groenten en het vlees) en zo het kamp ontvlucht. Dit was wel in overleg met de chauffeur en de twee begeleiders gegaan.

Bij het verst gelagen kamp zetten zij ons af. Wij vervolgden onze weg te voet. Al spoedig kwamen we bij een rivier waarover de Jappen een pontonbrug hadden moeten bouwen, om-

dat de Nederlanders de spoorbrug over deze rivier hadden opgeblazen. De moed zank ons in de schoenen, want aan weerszijde van de brug postte een Japanse soldaat. Maar het geluk was met ons. De Jappen hadden een transportonderdeel van het KNIL ingeschakeld om reizigers van de trein uit Bandoeng over deze brug naar de overkant te brengen, waar de trein stond waarmee ze verder konden reizen. We legden onze situatie uit aan de Hollandse militair die ons liet instappen en zonder problemen de brug over bracht.

Aan de andere zijde woonde familie van mijn vluchtgenoot. We kregen er te eten en, wat nog belangrijker was, we kregen een brief mee voor een tante, die hoofd van de huishouding was op een theeplantage, met het verzoek ons verder te helpen. Na een eind gelopen te hebben konden we onze tocht zelfs voortzetten per delem (een Indisch paard en wagentje). Toen we op de onderneming aankwamen, bleken er veel vrouwen en kinderen uit Batavia te zijn, die vanwege de Japanse luchtbombardementen de stad ontvlucht waren. Uit angst voor moeilijkheden werden we zo ver mogelijk weg van het hoofdgebouw ondergebracht. Daar konden we ons zelfs in burger steken, omdat

veel vrouwen kieren van hun mannen bij zich hadden.

De andere dag vertrokken we al vroeg met de trein. Het station lag dicht bij de onderneming. We reisden 4e klas. Een kaartje naar Batavia kostte omgerekend ongeveer 60 cent. We stopten in Buitenzorg, waar een Japanse soldaat de trein in kwam. We stonden doodsaangsten uit, maar gelukkig werd ons niets gevraagd. Eindelijk kwamen we aan op Mpagarai (Batavia), waar het wemelde van Japanse soldaten. Gelukkig kwam er niet één de trein in en hoedden we er zelf nog niet uit. Ik woonde namelijk in een buitenwijk waar ook een klein tussenstation gelegen was. Hier stapten mijn vluchtmaat en ik uit en namen afscheid van elkaar. Ongehinderd wist ik ons huis te bereiken. Dat was op 28 maart 1942.

Mijn medevoortvluchtige noemde zich Tony Franssen, maar ik weet niet of dit zijn echte naam was. Ik ben er ook niet meer achter kunnen komen. We wisselden namelijk geen adressen uit om te voorkomen dat de een als die zou worden opgepakt de ander zou kunnen verraden. Ik heb hem nooit meer teruggezien.

C.L. Deinema,
Zevenaar

Bedankt

Graag zou ik iedereen schriftelijk willen bedanken voor de vele Kerst- en Nieuwjaarskaarten die aan mijn man zijn gestuurd. Omdat het er zoveel waren is dit voor mij onmogelijk en daarom via deze weg onze hartelijke dank. Tevens hartelijke dank voor het toezenden van alle postzegels. Jaap en ik wensen u allen een gezond en gelukkig 2000 toe.

Joyce P. Stramrood-van Vark,
Binnenhof 36, 6715 DP Ede.

In Memoriam Joop Ploeger

Het voorzitterschap van VOMI Rivierenland/Oost-Gelderland was sinds 1998 in handen van Joop Ploeger, die deze functie na herhaaldelijk aandringen van zijn mede-bestuursleden aanvaardde. Hij was "the right man on the right place".

Met een uitgesproken mening over bepaalde, goed gefundeerde onderwerpen raakte hij nogal eens in de clinch met anders-denkenden, overigens met respect voor andere zienswijzen. Dat stempelde hem tot een niet weg te denken persoonlijkheid.

Hij was ook duidelijk voorstander van samenwerking met zuster-organisaties, wat tot een goede wederzijdse verstandhouding leidde en meerdere positieve contacten tot gevolg had.

Joop was sinds enige tijd ziek, hetgeen echter voor velen niet merkbaar was. Ook dat tekende zijn mentaliteit.

Op 15 februari jl. traden complicaties op en werd Joop in het ziekenhuis opgenomen. De dag daarop voelde hij zich alweer redelijk goed en reageert dan nog op enkele zaken en geeft zijn visie op een hangend onderwerp. Merkte Joop dat zijn einde nabij was? Niemand zal het ooit weten.

Op vrijdag 18 februari is hij onverwacht in zijn slaap overleden.

Mede omringd door vele veteranen, waaronder Jan Dijkema en bestuursleden van de Wapenbroeders, de WIYN en het COM vond de crematie plechtigheid plaats op woensdag 23 februari 2000.

Zijn heengaan laat een grote leegte achter.

VOMI Rivierenland / Oost-Gelderland

Old soldiers never die

Voor degenen, die de tekst van dit lied niet kennen, volgt hieronder de tekst.

Refrain - koor

Old soldiers never die, never die,
never die,
Old soldiers never die,
They just fade away

Couplet door spreker

On the 7th of december
in the year of '41
the free world met disaster
at the hands of the rising sun
From the bastions of Corrigador,
Pearl Harbour and Batan
in the sound of war and fury
and the death march of free man

Refrain - koor

Old soldiers never die, never die,
never die,
Old soldiers never die,
the just fade away

Couplet - door spreker

Then from the land of way down
yonder
a mighty voice could say
our cause is just, in God we trust
I will return some day
From Mindanao to Tarawa
our battle song is blew
until on Sarabache

at last all glory flew

Tussenspel

Refrain - koor

Old soldiers never die, never die,
never die,
Old soldiers never die,
they just fade away ...

Refrain - met volume!

Old soldiers never die, never die,
never die,
Old soldiers never die,
they just fade away

Uitreiking gewonden- insigne

Op 10 februari jl. ontving de ex-marinier en bestuurslid van VOMI Overijssel, A.W. Scholten uit Zwolle het draaginsigne gewonden. Scholten is Nieuw-Guineaveteraan en deed dienst als zeemilicien in de jaren 1954 en 1955. Het draaginsigne gewonden werd Scholten opgespeld door burgemeester J. Franssen in het gemeentehuis te Zwolle in aanwezigheid van zijn echtgenote, zijn kinderen en enkele bestuursleden van de VOMI. Tijdens het informeel samenzijn na afloop van de ceremonie werd ook gesproken over het op te richten Indië-monument, welke in 2001 zal moeten worden onthuld. Met zijn medebestuurder J.E. Hielckert heeft Scholten een comité Indië-monument Zwolle opgericht, die zich met de realisatie van het monument zal bezig houden.

J.E. Hielckert, Zwolle

V.O.M.I. een sociale instelling

Bestaansrecht

De VOMI bestaat bij de gratie van het sociale gebeuren. Niet alleen als grond voor het verkrijgen van subsidie, maar evenzeer als basis voor de onderlinge samenhang. Dit geldt temeer nu wij allen op hogere leeftijd zijn gekomen, al ongeveer één derde van de Indië-veteranen is overleden en velen minder mobiel zijn geworden of zelfs aan huis gebonden.

Een goed ontwikkeld sociaal bewustzijn bij al onze leden is voor de vereniging van levensbelang: als wij nu niet op elkaar passen, valt straks alles als los zand uit elkaar. De saamhorigheid en de kameradschap uit onze dienstdag in het verre oosten zijn vandaag de dag net zo onmisbaar als toen.

De sociale contacten zullen vaak beperkt blijven tot een kleine kring en zodoende niet in de openbaarheid treden. Maar juist als argument voor het aanvragen en verkrijgen van de voor ons onmisbare subsidie is een

gedegen rapportage van het sociale werk essentieel: zonder een goed sociaal jaarverslag geen subsidie! Laten we dat vooral goed begrijpen.

De Sociale Commissie

Al vanaf 1985, het jaar van de oprichting, was men zich bewust van het hierboven aangehaalde en de indertijd opgerichte Sociale Commissie heeft onder de inspirerende leiding van Victor Bridié heel erg veel kunnen doen. Meerdere instanties kwamen bij hem om advies vanwege zijn gebleken deskundigheid en hij heeft zijn Koninklijke onderscheiding dan ook niet voor niets gekregen! Helaas lijden wij door het verouderingsproces binnen onze gelederen allen aan slijtage: de soepelheid is er wat uit, het naar elkaar luisteren wordt steeds moeilijker en de neiging van sociale medewerkers om op de solo-toer te gaan is wel begrijpelijk, maar evenzeer onacceptabel. Het afgelopen jaar gaf zelfs zoveel problemen dat het bestuur van VOMI-

Nederland gealarmeerd raakte en uiteindelijk in een structuurplan (o.a.) de oprichting van "taakgroepen" bepleitte, die de moeilijkheden moesten inventariseren en mogelijke oplossingen aandragen.

Taakgroep Sociale Commissie

Op 23-07-1999, 14-10-1999 en 13-01-2000 vergaderden M.M. Bakker, J.N. Blom, V.C. Bridié, J. Harmson, W. Hofman, G.J. Ritstier en H.W. Schox, waarbij zij een concept-regeling voor de Sociale Commissie opstelden, die tijdens de eerste vergadering van deze commissie in 2000, en wel op 10-02-2000 in de Knoopkazerne te Utrecht zal worden besproken.

Hopelijk zit vanaf die datum iedereen weer op hetzelfde spoor en blijven stremmingen, vertragingen en misverstanden verder achterwege, zodat de trein weer jaren verder kan!

Namens de taakgroep,
J.N. Blom, Soc. Comm. VOMI-Friesland

Onthulling gevallen monument

Het comité 'Oud-strijders Nederlands-Indië, Breda' maakt bekend dat op 14 juni 2000 op de Trip van Zoutlandkazerne in Breda, een gevallen monument onthuld zal worden voor de 27 geboren Bredase militairen, die in de jaren 1945 tot 1950 in Nederlands-Indië zijn gesneuveld. Deze onthulling zal plaats vinden om 14.00 uur. Ontvangst op de kazerne om plm. 13.00 uur.

Met vele nabestaanden is reeds contact opgenomen en zij hebben laten weten graag aanwezig te willen zijn.

Er zijn ook nog nabestaanden waarvan we geen adressen weten. Graag zouden wij ook met hen in contact willen komen, zodat ook zij een uitnodiging kunnen ontvangen.

Ook denken wij aan reünie-commissies, c.q. onderdelen waarbij deze jongens hebben gediend. Wij zouden het zeer op prijs stellen als ook ver-

tegenwoordigers van hen aanwezig kunnen zijn bij de onthulling.

Voor aanmeldingen en vragen kunt u zich richten tot:

J.W. Derkse, 076-5878826 of
J.G. Galickx, 076-5877824 of
06-22880704

Bij voorbaat dank.

Ooproep

Defilé 5 mei Wageningen

VOMI-leden die wensen deel te nemen aan het defilé dienen zich zo spoedig mogelijk op te geven aan:

de secretaris van hun vereniging
of aan
de heer F.J.F. Smoorenburg,
Koedijk 2
4413 RB KRABBENDIJK
tel.: 0113-502005

Bij de opgave vermelden
of Uw partner meekomt
(i.v.m. lunchpakket),
of U een parkeerkaart nodig hebt
(eigen vervoer).

Na aanmelding ontvangt U de
benodigde bescheiden.

Onderscheiden

Tijdens de nieuwjaars-receptie op 5 januari jl. zijn twee bestuursleden van VOMI De Veluwe door de vereniging onderscheiden. Het betreft de voorzitter Henk van Gunst en oud-secretaris en penningmeester Jaap Stramrood.

Beide sobats zijn mede-oprichters geweest van VOMI De Veluwe. Hun verdiensten voor de vereniging zijn groot geweest. Wij betreuren het dan ook, dat zij door ziekte genoodzaakt zijn hun functies te moeten beëindigen. VOMI-De Veluwe heeft aan beide oud-bestuursleden een oorkonde en een herinneringsbord aangeboden. Aan de beide echtgenotes werd een grote bos bloemen overhandigd. Na het officiële gedeelte kwamen de aanwezige sobats met hun partners Henk van Gunst en zijn vrouw feliciteren en bedanken voor al het werk dat hij voor de vereniging heeft gedaan.

Twee bestuursleden zijn de volgende dag naar het verzorgingshuis gegaan en hebben Jaap Stramrood de oorkonde en het herinneringsbord overhandigd en zijn vrouw Joyce een bos bloemen.

Ook de felicitaties van de sobats werden overgebracht. Eén en ander werd door de beide heren en hun dames erg gewaardeerd.

H.G. de Ruygt

Uitgave boek 6. I.B.

In het jaar 2000 is het 40 jaar geleden dat het 6e Inf. Bat. Brigade Ned. Nieuw-Guinea werd ingezet in het voormalig Nederlands Nieuw-Guinea. Kolonel b.d. J.W. de Leeuw heeft een boekwerk samengesteld waarin de verichtingen van voornoemd bataljon worden beschreven. Kortom de geschiedenis van 6 I.B.

Aan de uitgave van betreffend boekwerk wil de Stichting Reünie Nieuw-Guinea Militairen 1945-1962 - in het kader van het 40-jarig jubileum - bij voldoende belangstelling, medewerking verlenen. Dit in een oplage van 1.000 exemplaren. De kosten komen dan op f 25,- per boek.

Info: 076-5217876.

Verbindingsafd. 1e Div. '7 December'
De reünie wordt gehouden op 27 april a.s. in de Gen. Winkelmannkazerne te Nunspeet.

Indien geen uitnodiging ontvangen, bel direct een van ons:
L. v. Eijk, tel. 035-6853373,
W. Polman, tel. 0316-261838,
C. den Heijer, tel. 070-3867511.

402 Bat. Inf.

Tweeëntwintig doden lieten de mannen van het 402e Bat. Inf. (6-2 R.I.) in Indië achter.

Op vrijdag 12 mei a.s. zullen ze weer door de nog levenden herdacht worden. Dat gebeurt tijdens de reünie, die voor de achtste keer wordt gehouden. Plaats van samenkomst is de Frederik Hendrikkazerne in Venlo. Info: 077-3517194.

K.M./MLD en KLa/LSK

Voor veteranen en oud-gedienden (K.M./MLD en KLa/LSK die gediend hebben en/of een technische opleiding hebben genoten in de periode 1946-1947 op de Technische School Langham, Norfolk/Engeland wordt op 18 mei 2000 in de Koninklijke Militaire School, Luchtmacht Vliegbasis Woensdrecht, Kooiweg 40 te Hoogerheide de 4e reünie gehouden. Degenen die ons bekend zijn krijgen een uitnodiging.
Info: G.J. de Haas, tel. 070-3960660.
J.F.M. Heeneman, tel. 070-3937587 (na 18.00 uur).

43 Z.M.C.

Op 27 mei 2000 vindt de jaarlijkse reünie plaats in het schilderachtige toeristenstadje Gulpen in de locatie 'Timpaan'.
Inschrijving tot uiterlijk 30 april a.s. à f 45,- per persoon, over te maken op bankno. 418509425 Landgraaf, met

vermelding van:
Reünie 43 Z.M.C.

LTD 713, 719, 760

Op donderdag 8 juni a.s. zal voor de sobats van bovenvermelde LTD-eenheden een reünie plaatsvinden in de kantine van de legerplaats Harskamp. Info: 073-6418903.

St. Marechaussee Contact.

Door de Stichting Marechaussee Contact wordt op vrijdag 16 juni 2000 een reünie georganiseerd in de Koning Willem III kazerne, Frankenlaan 70 in Apeldoorn, voor allen die destijds behoorden tot het Korps Militaire Politie/Koninklijke Marechaussee in Nederlands-Indië, Nieuw-Guinea, Korea en Engeland.
Info: R. Gras, Walstro 33, 1273 BH Huizen, tel. 035-5258313.

Watermannen

Watermannen 50 jaar thuis.
Op 21 juni a.s. zullen de LSK-ers die met de Waterman naar Indië vertrokken op 16 april '48 en thuisvoeren op 21 juni '50 met de Hellenic Prince, een informele reünie houden in de Kumpulan in Bronbeek Arnhem.
Info hierover bij:
Jan van der Braak, tel. 0411-686652 en
Kees Hiep tel. 070-3562455.

Jubileum-Reünie 413

Op vrijdag 30 juni 2000 houdt het 413e Bat. Inf. zijn reünie om te gedenken dat zij 50 jaar geleden terugkeerden uit het voormalig Nederlands-Indië. Met deze oproep willen wij alle verlaten zonen van 413 en hun partner aanspreken zich te melden voor deze eenmalige 'Jubileum Reünie 50 Jaar Thuiskomst 413'.

Stuur uw naam en adres op aan onderstaand reünie-adres en u krijgt snel daarna alle gegevens toegestuurd. Ook gehandicapte 413-veteranen verwachten wij op deze eenmalige reünie om gezamenlijk deze heuglijke dag te vieren. Zij die de reünies 1998 en 1999 van 413 hebben bezocht hoeven niet te reageren en krijgen automatisch bericht. De reünie zal worden gehouden op de Trip van Zoutlandkazerne in Breda. Tot ziens op vrijdag 30 juni 2000.
Reünie-adres 413: Burg. Moorsstraat 22, 4631 ED Hoogerheide.
Tel. 0164-612166.

N.E.F.I.S.

Alle medewerkers van de Netherland East Forces Intelligence Service (NEFIS), met name de telegrafisten van de afdeling VIII, maar ook de medewerkers van het hoofdkantoor, de buitenposten en de buitendienst nodig ik bij deze uit voor een op 24 augustus a.s. te houden reünie. Dit wordt de eerste reünie voor deze groep. Inlichtingen en aanmelden bij: Hans Breitenstein, Damkesstraat 12, 6372 KM Landgraaf. Tel. 045-5320366.

3 R.S.

Reünie 3 R.S. '7 December'-Divisie, Gen. Spoorkeizer te Ermelo op 15 september 2000.
Kosten: f 10,-. Aanmelden bij:
J.W. v. Rossum, Broekhoek 32, 5384 VR Heesch, tel/fax: 0412-451838.

412 Bat. 6. G.R.P.I.

B.L.W. op 6 september a.s. in de Gen. Maj. de Ruiter van Stevenink Kazerne in Oirschot, aanvang om negen uur. Bijdrage f 15,- p.p., te storten op girorekening 1930405, t.n.v. Reünie Comité 6 G.R.P.I.
Aanmelden bij: dhr. J.H. Elbers,

Kluizenweg 264, 6815 EJ Arnhem.
Info: 026-3514227.

Allen die de mogelijkheid hebben, komen hoor, je vrienden wachten op je. Zolang het nog gaat, zijn wij toch paraat. Nel, Jan, Leen en Martien hopen je weer te kunnen verwelkomen.

LTD

(LTD-reünie en Gevallenenherdenking op 29 september 2000 in de Soldaat Ketting Olivier Kazerne te Soesterberg.

Welkom zijn, ongeacht hun oorspronkelijke legeronderdeel en/of dienstvak, de voormalige KL of KNIL-bemanningen in het toenmalige Nederlands-Indië (inclusief Nieuw-Guinea) van 1 t/m 760 (LTD-werkplaatsen, REME, RIMI, IBW, HHP, SSTA, LOCWPL, HFDWPL, MUOD, Voertuigenpark of AAT-LTD, HERSTWPL, LTD-STAF, et cetera.

Gezien de vele mondelinge en schriftelijke dankbetuigingen van de 1 oktober 1999 reünisten, zal het in de nieuwe reünie locatie op genoemd kazerneterrein zeker een succesvol weerzien en vele nieuwe kennismakingen worden met oud-collega's onder de 'Koperen Ploert'. Degene, die hiervoor door ons nog nooit zijn uitgenodigd, worden vriendelijk verzocht contact op te nemen met de secretaris:

F. C. Geerling, Grootmaat 3,
6903 XA te Zevenaar,
tel. 0316525167.

Verbindingsafd. Alg. Hoofdkwartier

Op woensdag 25 oktober 2000 zal de 9e reünie worden gehouden voor de veteranen van de

Verbindingsafdeling van het voormalige Algemeen Hoofdkwartier te Batavia en de Verbindingsafdeling van Oost-Indonesië (Makassar). De reünie wordt gehouden bij de Landmacht in de Prinses Julianakazerne te Den Haag. Zij die bij bovvermelde eenheden hebben gediend en nog geen uitnodiging hebben ontvangen of niet in het adressenbestand zijn opgenomen kunnen zich aanmelden bij het secretariaat van de reüniecommissie op het navolgende adres.
Dhr. L.W.M. Ermerins, Forellendaal

464, 2553 KA Den Haag.
Tel. 070-3976449.

Reünie K.S.T.

Op woensdag 23 augustus 2000 wordt de reünie voor D.S.T., K.S.T. en R.S.T.-ers gehouden in de Coort Heyligerskazerne, van Heelulaan 50 te Bergen op Zoom. Aanmelding kan geschieden door het overmaken van f 20,- p.p. voor 5 augustus 2000 op girorekening 243874 t.n.v. penningm. K.S.T., reünie 2000, Limburg Stirumlaan 39, 5037 SE te Tilburg. Toegangsbevis met het programma wordt u dan z.s.m. toegezonden.
Info: Tel. 013-4671787, 071-5763014 of 0165-554692.

LTD Mat. Insp.

Op 26 april 2000 houdt de LTD Mat. Insp., toen in Meester Cornelis gelegen, een reünie. Degenen, die nog geen bericht hebben ontvangen en wel bij LTD 101 hebben gediend, kunnen zich in verbinding stellen met dhr. J. Graaf, Posthuisstraat 29, 7471 RB te Goor.

7e Afd. Veldart. OVW

Op 19 mei a.s. wordt de reünie gehouden voor de 7e Afd. Veldart. OVW, gelegerd van 1946-1949 op de Oostkust van Sumatra, op het Art. Schietkamp, 'De Knobbel' te Oldebroek. Heeft u geen uitnodiging ontvangen, voor inlichtingen kunt u contact opnemen met Th.C. v.d. Aart, Begoniastraat 69, 3772 HB te Barneveld, Tel. 0342-414672.

3-8 R.I.

Op donderdag 5 oktober 2000 wordt de reünie voor 3-8 R.I. (De Springbakken) gehouden in de Kumpulan van Bronbeek te Arnhem. Uitnodigingen volgen t.z.t. Nadere info: B. Bronke, Raadhuisstr. 29 A, 1541 JA te Koog aan de Zaan, tel. 075-6164900.

Stichting Veteranen 4-10 R.I.

Op donderdag 27 april 2000 wordt de

reünie voor De Stichting Veteranen 4-10 R.I. gehouden in de Legerplaats 'De Harskamp'.

Inl. te verkrijgen bij de secr. A. Agema, Boedijnhof 205, 1628 SJ Hoorn.
Tel. 0229-242798.

4-4 R.I. Prinses Irene (Cie. Kattekamp)

Op donderdag 21 september 2000 wordt de reünie gehouden in de Elias Beekmankazerne, Nieuwe Kazernelaan 2 te Ede. Aanvang: 10.00 uur. Inl. bij J. Hottinga, Ruyterstr. 38, 1645 SC Ursum.
Tel. 072-5022126.

436e Bat. Inf.

Op de laatste reünie van 436 B.I. is medegedeeld dat de reünie-commissie met haar werkzaamheden stopt. Op velerlei verzoek hebben wij besloten toch door te gaan. Wij vragen wel aan de reünisten van genoemd onderdeel om ondergetekende daarbij te willen helpen. Reacties gaarne aan: G.P. de Haas, van Speijkstr. 41, 2315 TS te Leiden.
Tel. 071-5224007.

Staf-Cie. 5-4 R.I.

De 2-jaarlijkse reünie voor bovengenoemd onderdeel vindt dit jaar plaats op 29 september a.s. in de J.W.F. kazerne te Assen. Een schriftelijke uitnodiging met nadere details kunt u in mei/juni verwachten. Info: A. Fokkema, tel. 0527-651398 en J.W. de Jong, tel. 010-5927786.

432e Bat. Inf.

Het 432e Bat. Inf. houdt haar 2-jaarlijkse reünie op 13 oktober 2000 in de J.W.F. kazerne te Assen. Degenen, die in juni/juli geen bericht hebben ontvangen en wel willen deelnemen aan genoemde reünie, kunnen hiervoor contact opnemen met dhr. R. Grit, Balloo 90, 9458 TD te Balloo.
Tel./Fax 0592-241361.

Luchtverplegings Compagnie

Op 14 september 2000 houdt de Luchtverplegings Compagnie haar

reünie in de Kumpulan, Landgoed Bronbeek te Arnhem. Hiervoor worden nog sobats gezocht, die gediend hebben bij genoemde Cie. en zich nog niet hebben gemeld.
Info: Cas Oudman, tel. 0592-344146 of Ginus Uildriks, tel 0592-459177.

1e Inf. Brig. Werkplaats 1e Div. 7 Dec.
1 IBW-REME houdt een reünie in "t Vossegat" van de Kromhoutkazerne te Utrecht op 26 mei 2000.
Info: W. van Vuren, tel. 070-3943955.

5e Afd. Veldart.

De jaarlijkse reünie voor de veteranen van de 5e Afd. Veld Artillerie wordt dit jaar gehouden op vrijdag 8 september a.s. in de voor ons bekende Cantine 'REMONTE', Legerplaats Nieuw-Millingen.
Inlichtingen: L.P. Legierse, Jan van Arkelstraat 19, 3132 VL Vlaardingen.
Tel. 0104340780.

Tentoonstelling

Nederlanders in krijgsgevangenschap. Onder deze titel richt de stichting 'Leven achter prikkeldraad' een tentoonstelling in museum "t Schilderhuis" in van de stichting Collectie Militaire Traditie. Aan de hand van kleding, voorwerpen, souvenirs, brieven, afbeeldingen enz. zal een indringend beeld worden gegeven van het leven van onze militairen en Duitse en Japanse krijgsgevangenschap. De tentoonstelling zal worden geopend op donderdag 20 april 2000 om 15.00 uur door kolonel b.d. der Cavalerie L. de Hartog, auteur van het boek 'Officieren achter prikkeldraad'. Het museum is gevestigd aan de Van Rijckevorselstraat 2 te Driebergen en geopend van dinsdag t/m vrijdag van 14.00-17.00 uur, op zater-, zon- en feestdagen van 12.00-17.00 uur. 1e paasdag gesloten.

V.O.M.I. (Gedicht)

- V.** Vereniging van kameraden en vrienden die met elkaar in Ned.-Indië dienden die vrijwillig, maar velen verplicht daar veel goed werk hebben verricht die daar ver van huis en haard veel levens ervaring hebben vergaard die uitvoerden wat hun werd opgedragen al was het niet altijd naar hun behagen die veel hebben gezien en ook veel beleefden vrienden verloren ... het zelf overleefden.
- O.** Ouder zijn we inmiddels wel geworden dat brengt nu voor velen grote zorgen na 2-4 jaar van huis te zijn geweest was 't leven hier, voor ons ook geen feest het was zoeken naar je vroeger leven je werk was meestal aan 'n ander gegeven na die tropenjaren van zweten en zwoegen kregen we echt niet waar we om vroegen ja ... ja vele ... vele jaren later, kregen we allen voor die jaren in de tropen ... duizend ballen.
- M.** Militairen, ja dat zijn we geworden thuis hadden we 'n leven zonder zorgen we waren jong en hadden onze ideeën velen van ons die al een poosje vroeën dan komt die soldatenbaan menig liefdesleven ging eraan je moet dan ook nog naar Ned. Indië toe we waren het hier echt niet moe maar in Den Haag zijn er altijd die het beter weten al hadden ze van 'Soldaat in Indië' geen kaas gegeten.
- I.** Indiëgangers, met zorgen om die arme mensen voor hen wilden we ook het beste wensen dat is voor velen toch nog wel even gelukt toen we vertrokken liep alles weer stuk onder het gezag van die nieuwe staat heerste veel wrok, vijandigheid en haat maar goed, wij hebben onze plicht gedaan en zijn naar Nederland terug gegaan en na ruim drie weken op 't water was de aankomst hier, 'n grote kater.
- P.S** Wij allen zijn in Nederland teruggelood en hebben onze les daar wel geleerd. Maar zij die sneuvelden 'op 't veld van eer' Voor hen geen thuiskomst, geen verweer. Waarom ... waarom vraag je dan later steeds groter en groter wordt die kater.

J.V. te A.

Boekbespreking

'De Dampit Affaire'

'Een vergeten drama op Oost-Java tijdens de Japanse bezetting', door Julika Vermolen.

(Stichting Strafkamp Dampit).

Uitgeverij: De Bataafse Leeuw,

Rooseveltlaan 191/1, 1079 AP

Amsterdam. (Tel.: 020-6446458,

Fax: 020-6421636).

ISBN: 9067075065, paperback,

aantal pagina's 160.

Geïllustreerd. Prijs: f 37,-

Ondanks het grote aantal bronvermeldingen geeft de auteur zelf toe dat het beschikbare bronnenmateriaal gebrekkig en onvolledig is. Deze recensie valt in twee delen uiteen. Eén gedeelte is gewijd aan de inhoud van het boek.

Het tweede gedeelte is een ontboezeming over de momenteel gebruikelijke onderzoeksmethoden en de beperkingen die de het onderzoek begeleidend instanties aan de auteurs oplegen op te leggen.

Julika Vermolen heeft ondanks al deze belemmeringen en beperkingen toch een alleszins aanvaardbaar onderzoeksresultaat op tafel gelegd. De auteur heeft een belangrijk deel van haar onderzoek verricht binnen de muren van het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) te Amsterdam.

Het rapport over de Dampit-affaire wordt aanbevolen als een wetenschappelijk-historisch onderzoek. Het geeft een goed beeld van het leven in een werkkamp voor Indische jongens. Het kamp Dampit, later gemetamorfiseerd tot strafkamp. De affaire Dampit is een trieste geschiedenis. Een relaas van wreedheid, terreur, honger, mishandeling, willekeur, achterdocht en moord. De opbouw van het boek verradert duidelijk de methodes in gebruik bij het NIOD. Dit Instituut wordt tegenwoordig, volgens strenge fatsoen wetenschappelijke regels gerund door een echte traditionele professor. Een man die vol-

gens aloude universitair gebruik al zijn voorkomende pupillen suggereert bijna overloze bronnenlijsten aan de onder zijn toezicht en supervisie gereedgemaakte onderzoekswerken toe te voegen. Wordt dit soms als statusverhogend beschouwd? Maar of dit altijd opgaat wordt nogal betwijfeld. Een bronnenlijst met 311 items, zoals in dit geval, bij een betrekkelijk eenvoudige verhaal, waaraan bovendien nog een groot aantal vereiste bronnen ontbreekt, lijkt mij echt overdreven. Algemeen lijkt het mij toch bekend dat zulke lange bronnenlijsten de leesbaarheid niet bevorderen en aldus samengestelde boeken voor grote groepelingen van de bevolking moeilijk toegankelijk maken. Zelfs proefschriften worden tengevolge van deze onderzoeksmethodes minder populair. De gebrachte informatie bereikt op deze manier steeds kleinere bevolkingsgroepen.

De recente publicaties van het NIOD vestigen steeds meer de indruk dat de huidige leiding slechts belang hecht aan het produceren van zoveel mogelijk dissertaties. Kennelijk een professoriaal ideaal. Maar of het bevorderlijk is voor het overbrengen van informatie, over de materie waarmee het NIOD bezig behoort te zijn, zoals bij het voormalige NIOD steeds gebruikelijk is geweest, wordt door mij, en velen met mij, ernstig betwijfeld.

Ondanks deze algemeen gehoorde klacht, over de nu gevolgde informatie-tactiek bij NIOD-publicaties, mag echter ten opzichte van Julika Vermolen worden gezegd dat zij er ondanks deze beperkingen in geslaagd is haar onderzoeksrapport betreffende de Dampit-affaire goed leesbaar te houden. Dit is, voor zover dat binnen het haar opgelegde systeem van onderzoek mogelijk is, wonderlijk goed gelukt. Wat het onderhavige rapport betreft is dit een voorbeeld van de verregaande argwaan en wreedheid der Japanse bezettings-

autoriteiten in Nederlands-Indië. Het lot van de Indo-Europeanen, zo vaak pijnlijk vergeten en onderbelicht, komt in dit essay in al zijn morbiditeit naar voren. Het verhaal is een spiegel van het leven der Europeanen, in het bijzonder van de Indo's in het bezette Nederlands-Indië. Een informatief verlag, ondanks de grote onvolledigheid van het bronnenmateriaal. Wel dient mijns inziens te worden opgemerkt, dat de verwijzing, in de inleiding, naar de mogelijkheid, dat door middel van dit schrijfsel, de bij de Dampit-affaire betrokkenen in aanmerking zouden kunnen komen voor een uitkering in het kader van de wetten voor Indische oorlogsgetroffenen (WUV, WUBO en WIV) komt niet sympathiek over.

Vaak krijg je bij het lezen van dergelijke suggesties de indruk dat geld alle wonden heelt. Een dergelijke opmerking ontsiert het relaas. Te materialistisch. Het komt gauw hebberig over. Soms lijkt het tegenwoordig of de hoogste te verkrijgen status in het leven de status van slachtoffer is. En dan in het bijzonder de status van oorlogsslachtoffer. Want dat brengt pecunia op. En dat geldt in onze huidige maatschappij kennelijk als het hoogst bereikbare goed. Mijns inziens een kwalijke ontwikkeling.

De pagina's 108 tot 117 behelzen de zogenaamde Epiloog, samengesteld door de Stichting Strafkamp Dampit. In deze epiloog wordt, zij het mild en voorzichtig, de nodige kritiek geleverd op het onderzoeksresultaat van Julika Vermolen.

Deze kritiek komt er in grote lijnen op neer dat eigenlijk het Dampit-rapport op te weinig concrete gegevens is gebaseerd, en meestal te voorzichtig is geformuleerd. Jammer voor mevrouw Vermolen. Maar wel terecht. Hoewel de indruk wordt gevestigd dat deze omissies het gevolg zijn van de vrees der jonge, nog anervaren, auteur voor de mening van haar begeleiders. Zij hield waarschijnlijk te veel rekening met de zogenaamde wetenschappelijke directieven en politiek te correcte aanwijzingen van haar leermeesters en superieuren. Zonder deze opgelegde beperkingen zouden, volgens mijn mening, de conclusies pittiger en de formuleringen dapperder zijn uitgevallen. Men kan ook te serviel en te beleefd zijn Julika. Zoals gebruikelijk, is in de meeste

verhalen over Indië en de Japanse bezetting, wordt ook in dit verhaal over de Dampit-affaire, dat in feite slechts 15 pagina's van dit 160 bladzijden tellende boek beslaat, voorafgegaan door een lange historische verhandeling over de destijds samenstelling van de Indische samenleving.

Deze introductie bevat noodwendig (er is al zo vaak en zoveel over geschreven) weinig nieuwe gezichtspunten. De op het eigenlijke werk volgende 'Persoonlijke Getuigenissen' (van twee betrokkenen) geven een pittige aanvulling op het zeer voorzichtig verwoorde onderzoeksrapport.

Het was volgens mij echter niet nodig geweest zoveel bijlagen, noten, etc., etc. te gebruiken om een qua omvang redelijk boek samen te stellen.

De auteur wil ik echter geenszins hard vallen over deze 'gebreken'. Zij heeft haar best gedaan en zich optimaal aan haar voorschriften gehouden. Ondanks al de haar opgelegde en voorgeschreven beperkingen, en ontbrekende gegevens, is Julika Vermolen er in geslaagd een zo goed mogelijke reconstructie van een gruwelijk gegeven te leveren. Mijn kritiek betreft niet Julika. Maar wel haar begeleiders, die zichzelf, en anderen, onnodige beperkingen opleggen vanwege van maatschappelijke en politieke waans van deze tijd. Wat hebben wij aan de waarheid als die ons hindert.

Toch aan te bevelen. Het werk geeft een goed beeld van een donkere periode in onze, en Indië's, geschiedenis.

J. Zwaan

De twintigste eeuw volgens Geert Mak

De Hooggeleerde Heer Professor Geert Mak schreef een boek: "De eeuw van mijn vader", zo heet dit boek. G. Mak is een bestsellerschrijver. Zijn boek telt 524 pagina's en het kost f 49,90. Het is een formidabel boek, zij het helaas niet wat inhoud betreft. Alleen qua omvang. Het is een reuze pocket, uitgegeven door uitgeverij Atlas te Amsterdam in 1999. (Adres: Uitgeverij Atlas, Herengracht 481, 1017 BT Amsterdam. Tel. 020-5249600. Fax 020-6276851) ISBN 90 450 0127 6.

"De eeuw van mijn vader" is een voor Indiëveteranen en oud-Indischgasten niet aan te bevelen boek. De verschrikkelijke beledigingen aan het adres van de oud-Indiëgangers en ex-Indischgasten zijn niet van de lucht. Als je gezondheid je lief is koop dan dit boekwerk NIET, Sobats.

Het is mij niet bekend welke opleiding deze hooggeleerde Professor heeft gevolgd. Ik heb niet de indruk dat dit geschiedenis is geweest, want het geschiedverhaal, in deze uitgave, rammelt aan alle kanten. Echt oerverdovend.

"De eeuw van mijn vader" is een familiechroniek, waaraan een 'geschiedenis' van de 20ste eeuw is opgehangen. De vader van de auteur, de hoofdpersoon in deze kroniek, was een gereformeerde dominee, wiens leven zo goed als geheel samenviel met de pas afgelopen 20ste eeuw. Pa was, als we de auteur moeten geloven, een man met een progressief hart, die desondanks zijn gehele leven conservatief bleef.

Geert, de schrijver van dit familie-relaas, brak later met zijn calvinistische roots en werd atheïst en marxist. Naar links kijkende door zijn rode bril beschreef onze Mak vervolgens de geschiedenis van de juist gepasseerde eeuw. Althans zoals hij die vanuit zijn linkse optiek meende te zien. Nu het was me het eeuwje wel, deze eeuw van zijn vader.

In het begin van deze 20ste eeuw deugde er nog niet veel van de wereld. Het socialistische Utopia was nl. nog niet uit de hemel neergedaald. De nog primitieve, rustieke, samenleving geloofde nog, dat alle ellende op aarde het gevolg was van één gepleegde zonde, door een vrouw, in de Hof van Eden, eens de tuin der gelukzaligheid. Als straf voor deze zonde, het eten van een appel, die aan een verboden boom was gegroeid, werd de vrouw, Eva, met haar man, Adam, die ze de zonde met haar had laten bedrijven, voor altijd uit de Hof van Eden verdreven. En sindsdien was de wereld slecht.

Een naar sprookje. Maar Geert Mak geloofde er al lang niet meer in. Het ging niet goed met de mensheid, volgens Mak. De eerste wereldoorlog (1914-1918) brak uit. Deze oorlog werd een slachveld. En Nederland werd in die jaren, hoewel we buiten de grote oorlog bleven, geregeerd door verkeerde mannen. Liberalen en

Christelijken. (mooi woord toch: Christelijken).

Na 1918, het einde van Wereld Oorlog I, veroorzaakten perfide politici in dienst van het Kapitaal, een vreselijke economische wereldcrisis. In die jaren werd ons land lange tijd geregeerd door ene Colijn. Een met veel Indonesisch bloed bevlakte ex-officier van het KNIL (Koninklijk Nederlands-Indisch-Leger). Een verschrikkelijke man (volgens Mak). De vrouw van deze multi-miljonair, een olie-baron, eens een beste brave boerenzoon uit de Haarlemmermeer, beweerde dat vrouwen van steuntrekkers, en daar waren er destijds veel van (f 10,- tot f 18,- per week, met een groot gezin, driehoog achter in de Jordaan), door haringkoppen uit te koken een voedzaam soepje konden bereiden. Na deze vreselijke crisisjaren, die door onze Colijn, uit angst dat de waarde van zijn kapitaal zou verminderen, zo lang mogelijk werden gerekt. Overigens dient hierbij nog opgemerkt te worden dat noch Colijn, noch De Geer, de toenmalige minister-president, op 9 mei 1940 heeft gezegd: "Ga maar rustig slapen". Echt een mythe (visie Mak), brak de Tweede Wereld Oorlog uit (Helaas moet Klein Duimpje (ik) om ter wille van de beschikbare ruimte, in de zevenmijlslaarzen van de Reus door de eeuw van Maks vader snellen). Nu dat was ook geen beste tijd, die Tweede Wereldoorlog. Het Nederlands volk gedroeg zich, zoals zo vaak in haar geschiedenis gewoon slecht (volgens Mak). Ze collaboreerden bij het leven met de Nazi's van Hitler, die ons land in mei 1940 hadden bezet. Ze staken geen vinger uit toen onze joden werden gedeporteerd om vermoord te worden. Ze werkten en masse in de Duitse oorlogsindustrie en vochten bij tienduizenden tegen de Russen aan het Oostfront in Duitse dienst (nog altijd volgens Mak). Nou ja, niet generaliseren Geert. Er waren enkele uitzonderingen een aantal communisten en socialisten plus een paar gereformeerden, die hun plicht deden. Zij pleegden verzet (Mak).

In 1945 werd Nederland bevrijd. Maar wat ziet mijn lodderig oog? De pas bevrijde jongens van Coen en De Ruyter trekken op hun beurt ten oorlog. Een koloniale oorlog in Indië. En daar bleek weer hun ware aard. Ze trokken moordend, verkrachtend,

brandend en rovend (dat hadden ze overigens volgens onze kronieker al eeuwen lang gedaan) door de Gordel van Smaragd, 'ons Indië'. Dus niets nieuws onder de zon. Wat hielden onze jongens, daar onder de palmen, gruwelijk huis. Beestachtig. Ongelofelijk, dat had niemand verwacht van die pas van het Duitse juk verlost ex-verzetdeelnemers, onderduikers en oud SS-ers (Nederlandse oostfrontstrijders). Maar onze intussen weer democratisch gekozen regering stuurde (volgens Mak) tussen de 20.000 en 30.000 ex SS-ers naar Indië. Anderhalve divisie voormalige oostfrontstrijders in Duitse dienst.

Volgens Mak zou de Nederlandse regering deze uitzending hebben gepleegd omdat ze onze SS-ers zulke goed opgeleide soldaten vonden. Precies geschikt voor dienst in ons tropisch koninkrijk. Zij, deze SS-mannen, zouden wel eens korte metten gaan maken met dat stelletje rebellen in Indië.

Nederlandse SS-divisies in Oost-Indië. Je wordt er koud van. Deze Nederlandse SS-formaties hebben dan ook nooit bestaan, geschte lezers. Ze bestonden uiteraard alleen in het fantasievolle brein van de auteur en een aantal van zijn geesverwanten. Waarvan acte. Zelfs een plan voor het uitzenden van ex-SS-ers naar Indië, wat de auteur nu beweert, heeft nooit bestaan. Er werden ook vele tienduizenden NIET-SS-ers naar Indië gestuurd, 200.000. Maar dat waren zulke sukksels en stumpers dat hun militaire aanwezigheid in de Oost echt niets voorstelde. Huizen platbranden, meisjes verkrachten, gevangenen doodschieten en dergelijke, ja, daar waren ze goed in. Verder, shit, uiteraard verloor Nederland deze oorlog. (Recht overwint toch altijd. Onrecht verliest). Na deze oorlog (1950) brak in Nederland het licht door. De socialisten kwamen, en met hen de grote sprong voorwaarts. De imaginaire SS-divisies van Drees, Beel en Romme werden ontbonden. De honderdduizenden melkmuilen van de Nederlandse Koninklijke Landmacht mochten naar huis, na volgens onze vaderlandse voorlichters drie jaar vakantie, drank en meiden. Velen van hen slaagden er, uiteraard zou ik haast zeggen, niet in hier een bestaan op te bouwen. Zij emigreerden

naar verre landen, waar ze in tegenstelling tot Patria als volwaardige mensen konden leven en werken. Nog steeds volgens Mak. Tegelijk werd de godsdienst, althans het christendom, afgeschaft. De zondige mensheid, dat was de politiek rechts denkende halvegare bende, werd buiten het maatschappelijke spel gezet. De Hof van Eden werd bevrijd. Weer open gesteld. Utopia werd opnieuw uit zee opgevist. De eeuwenlang door kwaadwilligen verborgen gehouden gelukzaligheid keerde op aarde terug. De socialisten predikten de grote waarheid. Een Arkadisch paradijs werd door de verlichting brengende socialisten geschapen. Eindelijk verdwenen de sprookjes van de christelijke misleiders en brak het geluk aan (dit alles nog steeds volgens Mak). Zie hier het evangelie van Geert Mak en zijn geschiedbeeld van de 20ste eeuw. Mijn geschiedbeeld is het niet.

Nu nog even iets over de Makse familiechroniek. In het bijzonder over ds. Mak, de man met het rode hart onder de zwarte toga. De auteur geeft een kort geschiedenisoverzicht van de gereformeerde kerken in Nederland, in zijn familiechroniek. De gereformeerde kerk, enkele jaren voor het begin van de 20ste eeuw ontstaan, was als Mak zijn redeneringen consequent doortrekt, een duistere reactionaire tempel, die zich onder invloed van de seculariserende verlichting metamorfoseerde tot een verlicht sprookjeskasteel op een geflumineerde berg der verheerlijking. Alles werd nieuw. Toen de schaduw der mythes en fabels verdwenen en het infantilieme, dat in de kerken millennia lang had geheerst, plaats maakte voor kennis en arudtie (weer volgens Mak). Eens werd alles goed, zo creëert Mak, maakten de gereformeerde mannen/broeders ruzie over de vraag of een zekere slang, in de Hof van Eden, nu wel of niet kan praten en verleiden. En er ontstond prompt een nieuw kerkje, dat al vlug weer verdween.

Overigens, later in het hongerjaar 1944, creëerden deze 'kleine luiden', zoals Mak zijn voormalige geloofsbroeders pleegt aan te duiden, nogmaals een kerkscheuring, zogenaamd vanwege vragen over de kinderdoop en het wezen der kerk (in werkelijk-

heid ging het hoofdzakelijk over de vraag of gedurende de Duitse bezetting NSB-ers en andere landverraders moesten worden geëxcommuniseerd, dat is van de kerkelijke sacramenten worden uitgesloten, of dat men hen de hand boven het hoofd moest blijven houden). En tengevolge van deze controversie werd voor de zoveelste keer een nieuwe breuk toegevoegd aan de eeuwig repeterende breuk in de kerken van de hervorming en reformatie. Ds. Mak bleef trouw aan zijn vaderlijke kerk, de gereformeerde. En Mak vertelt verder. Nu, zo betoogt onze geschiedvorseer, nu de kerk alle dogma's afschaft en alle nonsens over hoort gooit, de vergelding des loons naar het rijk der sproken verwijst, de Godheid van Christus ontmantelt, het hiernamaals en het hellevuur uitbant, breekt ook in de kerken, en de kerk der Makken, het grote licht der gelukzaligheid door. En met deze geweldige ommekeer ten goede, in kerk en maatschappij, eindigde dan Mak's sproken der 20ste eeuw en het tweede millennium. De duistere eeuw van zijn vader verdween achter de horizon. Een happy end. Hoera. Alles is nieuw geworden. Het paradijs, de Hof van Eden, is weer open. De slechtheid, zo u wilt de zonde, is te niet gedaan. Alle illusies van Professor G. Mak zijn, in zijn optiek, verwezenlijkt. Ik geloof er niets van. Ziet u de grote wereldbroederschap van Professor Mak?

Een fata morgana dat een woestijn blijft, alle gemaakte historische onjuistheden in Maks geschiedenis van de eeuw zijner vader, wissen dat niet uit. Feiten blijven feiten, hoe je ze ook rangschikt of interpreteert. De loop der geschiedenis verandert je er niet mee, Professor Mak. Hoe graag je dat ook zou willen. Jammer hé. De Professor wordt bedankt. Het boek blijft voor Indiëveteranen en oud-Indischgasten een discriminerend, beledigend en denigrerend boekwerk. Wie het leest wordt misleid.

J. Zwaan

Tempo doeloe

De oorlog in Nederlands-Indië

De strijd op Nieuw-Guinea (5)

Margrietdorp aan het Panameer (Wisselmeren) werd op 26 mei 1943 door dr. De Bruyn prijsgegeven. De 30e brandde Enarotali, zijn bestuurspost, af.

Dr. De Bruyn bracht tussen 23 juli en 5 november 1943 een bezoek aan Australië. Tijdens besprekingen met de Netherlands East-Indian Commission werd besloten dat zijn groep, nu Oaktree Party gedoopt, zou worden versterkt met een aantal leden van de NEFIS (Netherlands (East-Indian) Forces Intelligence Service).

De NEFIS was een paralleldienst in Londen voor het Verre Oosten en werkte nauw samen met de Britse en Amerikaanse geheime diensten in Australië.

De Bruyn kreeg bij zijn terugkeer naar de wildernis van de Keimandoravallei een radiotelegrafist met zender, een technicus en twee assistenten mee. Hijzelf werd gemilitariseerd. Via het niet bezette Merauke trok de tot luitenant gebombardeerde De Bruyn met zijn inlichtingengroep het binnenland in. De NEFIS-inlichtingengroepen (Parties) waren bedoeld om een herovering van de door Japan veroverde gebieden voor te bereiden. Zij vormden de pioniergroepen van de bevrijding. In ons geval versterkten zij echter een achtergebleven guerillagroep, zodat met deze versterking, als het ware de raderen van de geschiedenis in elkaar grepen.

De Bruyn trok na de ontruiming van Margrietdorp (28 mei 1943) en het in vlammen opgegaane Enarotali (30 juni), het woeste bergland in van Centraal Nieuw-Guinea, steeds dieper, steeds verder naar het oosten. Vergezeld door karavanes Papoea's trokken enkele blanke mannen, langer dan een jaar (tot 16 juli 1944), door de bergwildernis van Nederlands Nieuw-Guinea. Het leven met en onder de Papoea's was primitief en

gevaarlijk. Stammenoorlogen, rituele moorden, woeste feesten, seksuele orgiën, verraad en bedreigingen waren aan de orde van de dag. En de Japanners volgden, kwamen steeds dichterbij. De hygiënische gewoonten van de Papoea's waren weerzinwekkend. Ze moesten zich voeden met afschuwelijk eten; half vergaan varkensvlees, levende maden en andere voor Europeanen walgelijke dingen. Barre bergtochten langs bijna onbegaanbare paden en vaak duizelingwekkende afgronden werden afgewisseld door wilde, te doorwaden rivieren en steile klimmen in een woest koud hooggebergte. Wolken muskieten, schorpioenen, slangen en wilde dieren belaagden de meestal uitgeputte mannen en hun geïnproviseerde onderkomens. Geen ogenblik waren de Papoea's te vertrouwen. Spionnen van de Japanners, zelfs onder de vaste Indonesische helpers, overlopers en sluipmoordenaars, maakten het leven tot een ononderbroken keten van angst en nauwelijks te omschrijven ontberingen.

Gedurende de 14 maanden die deze tocht duurde, werden de navolgende posten ingericht, om na kortere of langere tijd, soms na het afslaan van Japanse overvallen weer te moeten verlaten. Wanai, Bilorai en Oetapa. De valleien van de Doraboe en de Dogindora werden doortrokken. De

bijna als eindeloze ervaren tocht, door zo goed als wegenloze, vaak nog niet eerder door blanken betreden streken, eindigde op het Hagersmeer aan de Rauffaerivier. De mannen waren volkomen opgebrand. Verder te trekken met de vijand op de hielen en omringd door steeds vijandiger wordende Papoeastammen was zinloos. Dank zij hun radioverbinding met Australië, die ondanks alle tegenslagen intact was gebleven, werd de Oaktree Party, vanaf de wateren van het Hagersmeer door de lucht, naar Australië geëvacueerd. Met deze evacuatie kwam een einde aan een epos zonder weerga. Wie geïnteresseerd zou zijn in de details van deze boelende kwestie, kan zich nader informeren in het boek van de leider van de operatie 'Jungle Pimpinel', dr. V.J. de Bruyn: 'Het verdwenen volk' of 'Jungle Pimpinel' van Anthony van Kampen.

Nu rest ons nog, voor wat Nieuw-Guinea betreft, het verhaal over de lotgevallen van het garnizoen van Manokwari, dat we hebben verlaten na ons artikel Nieuw-Guinea 3.

('Terugblik' januari 1993). Maar daarover vertel ik in de volgende Terugblik.

J. Zwaan

De 'Opmaat' en Geert Mak

Al lange tijd vroeg ik mij af: Is (De) 'Opmaat' wel een veteranenblad, of is het een blad dat in opdracht van de overheid de onlustgevoelens van de Nederlandse veteranen, in het bijzonder de Indiëveteranen, in voor de overheid (de regering) goede banen moet leiden? Mijn indruk is dat we met 'Opmaat' te maken hebben met de laatste kwalificatie.

Voor mij is 'Opmaat' een regeringsblad, dat de gevoelens van woede en agitatie die onze veteranen al zo lang in zich voelen, over hun behandeling na terugkeer in Patria moeten doen vergeten. 'Opmaat' publiceert wat nostalgische veteranenverhalen. Verhalen die men eindelijk eens kwijt kan en zelfs in druk ziet verschijnen. En vertellen doet de frustratie vergeten.

Eindelijk toch, jongens, oud militairen, uit de tweede wereldoorlog, Indië, Korea, Libanon, etc. etc. hebben jullie nu de mogelijkheid jullie ervaringen en frustraties te uiten. Je krijgt daardoor de indruk dat deze vertellingen fungeren als een soort slaappil, die deze veteranen hun onlust- en wraakgevoelens, tegenover regering en media, kunnen doen verdwijnen. Hetzes, waartegen de regering(en), die ons veteranen destijds in een gruwelijke oorlog stortten, waar ze zelf niet achter stonden, nooit heeft geprotesteerd. (Weer in het bijzonder betreffende de Indiëveteranen).

Nimmer werd van overheids- en kerkelijke zijde één enkel woord van protest tegen deze afschuwelijk generaliserende beschuldigingen, van het plegen van oorlogsmisdaden, gehoord.

Zij, de regering(en), de kerken, de wetenschap en de media, lieten zwijgend al deze kwaadwillende instellingen hun miserabele gang gaan. (Zwijgen is toestemmen). Deze hetzes, die hatacomben beledigingen en discriminerende uitlatingen over de hoeden van de Indiëveteranen uitstortten, betreffende de 'wandaden' tijdens militair optreden in het voormalige Nederlands-Indië (1945-1950). Deze hetzes, was mijn indruk, kwamen de elkaar opvolgende regeringen in Den Haag wel goed uit. De

regeringsschuld aan het Indiëdebacle werd op deze wijze door derden witgewassen, weggeradeerd. Terwijl zij allen wel wisten dat het niet de militairen maar de politici zijn geweest, die al dat in Indië vergoten bloed op hun geweten hebben. Toen in de loop van de decennia de ontevredenheid en agressiviteit onder de Indiëveteranen, over desinteresse van de overheid, hand over hand toenam, begreep ten slotte zelfs de nog altijd zwijgende overheid, dat deze agressie gevaarlijk begon te worden. Ergo, de beschuldigingen over de totale onverschilligheid, van de overheid ten opzichte van deze veteranen, moest worden aangepakt. De schuld van de regering, in deze zaak, moest dus worden gebagatelliseerd. Om dit te bereiken moesten de Indiëveteranen een snoepje krijgen.

En waarachtig, er kwamen een paar snoepjes c.q. zoethoudertjes, te weten:

- 1) Een veteranenpas waar je zo goed als niets mee kunt doen.
- 2) Een kelnerfooi (f 1000,-) voor jaren dienst in een barbaarse guerilla-oorlog.
- 3) Een paar keer per jaar een dag vrij reizen, per spoor.
- 4) Het werd genadiglijk toegestaan hier en daar een monumentje op te richten of een gedenksteen te plaatsen.
- 5) Er werden een aantal gewonden-insignes uitgereikt.
- 6) Er kwamen wat magere faciliteiten voor het houden van reünies en veteranendagen. En nog wat strooigoed.
- 7) (De) 'Opmaat'. Van rehabilitatie geen spoor. Geen spijtbetuiging (waarmee men tegenwoordig zo kwistig is) aan de misleide en tekortgedane Indiëveteranen.

En nu nogmaals (de) 'Opmaat'. Dit blad, dat zichzelf beschouwt als een veteranenblad, trakteert de al zo veel jaren op elk gebied achtergestelde Indiëveteranen, negen maal (9 x) per jaar een zogenaamde column. Columns die in de beginperiode van 'Opmaat' werden geschreven door ene mijnheer Brugsma (alles behalve een vriend van de ex-Indiëgangsters, hoewel later een soort pseudo-spij-

betuiger, ala ons paarse kabinet). Tegenwoordig worden de veteranen, uit de tijd van de positionele acties, vergast op de meningen van, let wel, een Indiëveteraan, ene Prof. Van Doorn (overigens een veteraan, die bij de bulk van de Indiëveteranen alles behalve als een sobat en vriend wordt gezien). Via deze columns praat men (de columnist), probeert men, in onze illustere 'Opmaat' vele kwalijke uitlatingen tegen en over de oud-militairen-Indiëgangsters, voorzichtig te vergoelijken, te bagatelliseren, goed te praten etc., etc.

Eén dezer dagen (één voorbeeld) viel (de) 'Opmaat' van maart 2000, 6e jaargang, nummer 2, op mijn deurmat, met op de omslag de, mijns inziens, nogal dubieuze tekst: "Schrijver Geert Mak herziet 'foute passage' over SS-ers". (Let vooral op de aanhalingstekens vóór en achter de woorden 'foute passage').

Vervolgens wordt op pagina 8 van bovengenoemd 'Opmaat'-nummer een stukje (met foto) van, of liever over, de in de aanhef genoemde heer Mak afgedrukt. Nota bene van de hand des hoofdredacteurs van 'Opmaat', Peter Gerritse. *Leest u dit stukje vooral goed, sobats.* Over de schandelijke, in dit Mak-boek vervatte beledigingen en lasterpraatjes aan het adres van de Indiëveteranen en hun optreden in het destijds Indië, geen woord. De Heer Gerritse noemt dit in hoge mate, voor deze veteranen, denigrerende boek (waar bovendien nog vele historische onjuistheden en aperte leugens in worden gedebiteerd (zie elders in dit blad): "Een voortreffelijk boek". Je moet maar durven. En dat in een blad, dat pretendeert een veteranenblad te zijn. Wel juicht 'Opmaat' het toe dat de kwadaardig fantast Mak, in een zogenaamd geschiedkundig werk, het 'Boetekleed' aantrekt vanwege een zogenaamde 'foute passage', (red. Opmaat), waarin beweerd wordt dat door onze destijds regering (1946/1947) een contingent oud-SS-ers, van 25.000 à 30.000 man, naar Indië werd uitgezonden, om de zwartjes daar eens mores te leren. (omdat het zulke goede soldaten waren). Maar daar hadden de 'sullige' soldaatjes

van de Nederlandse Krijgsmacht (niet SS-ers) echt niets mee te maken Heer Gerritse.

Zij werden volgens Mak door de Nederlandse regering naar Indië gestuurd. Ergo, deze belediging treft de Nederlandse regering, niet de militairen.

Het kan u, en de Heer Mak, niet zijn ontgaan dat deze 'loute passage' niet beledigend of discriminerend kan zijn voor de Indië-veteranen, maar alleen voor de destijds Nederlandse regering(en). En dat moest dan ook worden goedgepraat, onder het mom dat auteur Mak een concessie deed aan de Indië-veteranen. De afschuwelijke beledigingen en denigraties, aan het adres van de Oud-Indiëgangers, behoeften dus heel duidelijk niet te worden goedgepraat, daarvoor was geen spijtbetuiging nodig. De genera-

liserende beschuldigingen aan het adres van de Indië-veteranen houdt onze auteur staande.

En dit soort selectieve beschuldigingen worden getolereerd door 'Opmaat'. Die behoeven geen spijtbetuiging. Wel dient het 'boetekleed' te worden aangetogen zodra de Regering in diskrediet dreigt te geraken. Dat moet dan kennelijk meteen de kop worden ingedrukt, in de doofpot worden gestopt.

De Heren van 'Opmaat' worden bedankt.

Wij Indië-veteranen weten nu in elk geval waar 'Opmaat' staat.

J. Zwaan

PS.: Heeft u op 7 september 1999 in Roermond goed naar de toespraak van onze Minister van Defensie

geluisterd?

Is het u toen niet opgevallen dat deze Minister het door de Indië-veteranen zelf opgerichte monument, ter herdenking van onze in Indië gevallen kameraden, nu door onze regering wil worden gemetamorfoseerd tot een algemeen veteranen-monument?

Op deze manier, lijkt mij, komt onze veteranen zo goed gezinde overheid, dan wel erg goedkoop aan een Nationaal Monument voor de in Indië gesneuvelde Nederlandse militairen. Ook met die suggestie werd destijds door 'Opmaat' ingestemd. Laten wij, waarde Sobats, ons monument in Roermond ontfutselen?

Weest waakzaam, Kameraden.

J. Zwaan

1945 - 1948

Mw. van Roekel

Zeventien jaar,

*toen je aan de grote reis begon.
Vol goede moed,
want je dacht,*

*Ze zeiden toch: je was een held;
je dacht niet aan het geweld.
Nu vijftig jaar later,
zit je met een enorme kater,
van het held zijn is niets meer over.
Nu ben je ineens*

*Wat weten ze van de angst en pijn?
Je moest er toch zo nodig zijn
En al onze jongens*

Zij wilden toch ook zo graag leven?

*Jongen trek je het niet zo aan,
je bent en blijft mijn (oorlogs-)veteraan.*

nog veel te jong,

het is toch goed?

een moordenaar en rover.

die er zijn gebleven.

De 'waarheid' van Geert Mak

In de laatste week van 1999 werd in het programma van de SO 'Het elfde uur' de schrijver Geert Mak geïnterviewd.

Hij is de auteur van het boek 'De eeuw van mijn vader'. In dit interview werd aangekondigd dat dit het meest verkochte boek was in de top tien van dat moment.

Veel lezers hebben zich dus dat boek aangeschaft. Ik heb die uitzending met interesse gevolgd omdat ik van mijn kinderen dat boek met de kerst cadeau had gekregen.

Mijn oordeel over het boek is echter verre van positief.

Geert Mak is de zoon van een gereformeerde dominee, die in Medan heeft gestaan en o.a. legerpredikant van het KNIL is geweest. In plaats van te 'staan in de traditie der vaderen' is Geert Mak zoals vele der mannenbroeders links uit de flank gegaan en hij is zelfs in de PSP terecht gekomen. Toen ik het boek uit had bekeek mij het gevoel dat het boek slechts de bedoeling had om dit links uit de flank zijn gegaan te rechtvaardigen. Alsof de schrijver het 'niet in de traditie der vaderen' diep in zijn hart als een soort verraad voelde.

Hoewel ik daarover geen deskundig oordeel kan geven geloof ik wel dat Geert Mak goed kan schrijven. Zo lang hij het geestelijk klimaat binnen de familie Mak beschrijft vind ik het boek zeer wel leesbaar en informatief.

Zodra hij echter meent de politieke omstandigheden van toen in zijn rechtvaardiging te moeten betrekken rijzen mij de haren te berge. Die worden in mijn ogen slechts weergegeven vanuit een zeer eenzijdige PSP en dus wel heel rode bril en daarop valt nog wel wat af te dingen.

Ik zal daarvan enkele voorbeelden aanhalen.

a. Op blz. 170 staat het volgende: "In maart 1939 veroverden Franco's troepen Madrid. Daarna werd het land bijna veertig jaar in een ijzeren greep gehouden. De Nederlandse idealisten die tegen Franco gevochten hadden, de eersten die de wapens hadden opgenomen tegen het fascisme en het

nationaal socialisme, kregen van de Nederlandse regering te horen dat ze hun Nederlandschap en alles wat daarbij hoorde, waren kwijtgeraakt. Bij velen zou die straf tot decennia na de oorlog voortduren."

De schrijver vergeet daarbij te vermelden dat die idealisten, die merendeels overtuigde communisten waren, in tegenstelling tot zijn zienswijze niet door de Nederlandse regering zijn gestraft. De Nederlandse wet verbood namelijk op straffe van het verlies van het Nederlandschap zonder toestemming van de regering in vreemde staats- of krijgsmacht te treden. Zij hebben die 'straf' dus gewoon over zichzelf afgeroepen. Het komt bij mij vreemd over om ze achteraf als de eerste verzetsstrijders tegen het nazisme te zien in plaats van als idealisten die een communistiche internationale nastreefden.

N.B.: Wet op het Nederlandschap en het Ingezetenschap art. 7, punt 4.

b. Op blz. 250 bovenaan staat: "De dag daarop vluchtte de gouverneur-generaal met enkele hooggeplaatste Hollanders naar Australië.

Dit is een pertinente leugen. Ik dacht dat het algemeen bekend was dat de G-G in Japanse gevangenschap is gegaan.

Is dit een bewuste door het Marxisme ingegeven poging om Nederlandse gezaghebbers door leugenachtige beweringen in diskrediet te brengen?

b 1. Op blz. 275. De Deense koning heeft zich nimmer getooid met een jodenster in het openbaar vertoond.

b 2. Op blz. 322. Er is nooit in 1945 Zweeds wittebrood gedropt. Alleen meel.

c. Blz. 348 geeft een overzicht van het optreden van de Nederlandse troepen. Hij schrijft hierover o.m.: "Dat ging niet met zachte hand. Er was een flink contingent oud SS-ers met de troepen meeg gekomen, die zo de kans kregen zich te 'rehabiliteren'. De reden lag voor de hand: het Nederlandse leger kon op die manier snel beschikken over grote aantallen ervaren en goed getrainde soldaten. Volgens rege-

ringsstukken die later zijn vrijgegeven betrof het hier zo'n vijftien à dertigduizend man, minstens een op de zes van de uitgezonden militairen."

Er is reeds veel discussie geweest over de SS-ers die zouden zijn uitgezonden. Met name P. v.d. Gaag heeft zich hier druk over gemaakt. Dit naar aanleiding van een tweetal infame artikelen van ene van Esterik. Persoonlijk heb ik de toenmalige IGK, van Aalst, hierover benaderd. Een duidelijk antwoord is door hem echter niet gegeven.

In het algemeen is echter gesuggereerd dat slechts een enkele (zeer jonge) SS-er zou kunnen zijn doorgeslipt. Grootschalige uitzending is echter altijd ontkend.

Met deze vermelding is de discussie echter weer in alle hevigheid opgeroepen. Juist op een moment waarop wij dachten van het gedonder af te zijn. Als Mak gelijk heeft is dat schandelijk. Als hij ongelijk heeft is een leugenachtige vermelding in een boek dat een historische weergave van een tijd heet te zijn evenzeer schandelijk.

N.B.: Achteraf kwam ik te horen dat Mak zich inderdaad heeft gebaseerd op die bewuste artikelen van v. E. Dat pleit dan niet voor zijn oordeel over de historische juistheid van zijn bronnen. Daarmee is tevens het oordeel geveld over het boek als zodanig, ook al heeft hij thans in 'de Opmaat' aangekondigd fout geweest te zijn en de betreffende bladzijde te herschrijven.

d. De blz. 390 e.v. gaan over het optreden van de Nederlandse militairen en de toenor van de beschrijving is zoals te verwachten was: "De Nederlanders die later zo verantwoordigd deden over gebeurtenissen in Vietnam en Kosovo hebben hun eigen My Lai en Oradours zorgvuldig afgedekt."

e. Blz. 385 e.v. stelt hij dan o.a. "Nog in 1995, een halve eeuw na de onafhankelijkheidsverklaring van Indonesië, weigerde de Nederlandse regering om Koningin Beatrix deel te laten nemen aan de festiviteiten. De

regering in Jakarta had, als gebaar van verzoening de vorstin nadrukkelijk uitgenodigd om met de Indonesiërs vijftig jaren van onafhankelijkheid te vieren. Maar de Nederlanders vonden dat Indonesië pas in 1949 onafhankelijk was geworden bij de soevereiniteitsoverdracht en de Koningin kwam pas vier dagen na het feest, dat was niet alleen een gebaar van ongekende lomphheid. Het was meer. Nog altijd wilde Nederland de rebellie niet erkennen."

In 1945 ben ik OVW-er geworden om onze overzeese landgenoten mee helpen te bevrijden van het Japanse juk. Moet ik nu denken had ik dat maar nooit gedaan?

Natuurlijk hebben de Indonesiërs het recht om hun eigen onafhankelijkheidsdag te kiezen. Zij zullen echter ook begrip moeten hebben voor het feit dat een officiële erkenning van het ontstaan van de republiek in 1945, ook al is dit achteraf, zou betekenen dat wij een onaantvaardbare agressie hebben gepleegd tegen een soevereine staat.

In plaats van ons lomphheid te verwijten, zou het gepast zijn om met name de OVW-ers niet achteraf te blameren voor hun strijd, als zou die onrechtmatig zijn geweest.

Daarbij komt nog dat in dezelfde tijd dat dit speelde Nederland herdacht dat het 350 jaar als een onafhankelijke staat bestond. Dat was gerekend vanaf 1648, een jaar waarin onze soevereiniteit officieel werd erkend bij de Vrede van Munster.

Van de kant van de Nederlandse politici, die ons lomphheid verweten, is blijkbaar niet één op het idee gekomen dat het door Willem van Oranje opgestelde 'tractaat van verlatingshe' van 1581 te vergelijken is met de onafhankelijkheidsverklaring in 1945 door Indonesië. Toch werd door de Nederlandse regering 1648 gekozen als jaar van onze onafhankelijkheid en niet 1581. Het lijkt mij dat dit terecht was en dat wij veteranen met recht ons hebben gebaseerd op 1949 en niet op 1945.

Niet wij zouden in dit verband begrip moeten tonen voor de Indonesiërs, maar zij zullen voor ons standpunt begrip moeten kunnen opbrengen.

I. Over Aantjes wordt op blz. 465 het volgende gezegd.

"Als jongen bleek hij zich in een onbewaakt ogenblik bij de Germaanse SS - iets anders dan de Waffen-SS - gemeld te hebben om aan de arbeidsinzet te ontkomen. Hij had verder geen vlieg kwaad gedaan, maar wel altijd in het openbaar over deze misstap gezweven.

De kwestie-Aantjes was achteraf gezien, een coup en een karaktermoord ineen, ongekend in de Nederlandse verhoudingen."

Als jongen in de leeftijd die Aantjes toen had ben ik in 1943 op 18-jarige leeftijd ondergedoken. Door een ongelukkige samenloop van omstandigheden werd ik in 1944 opgepakt en na een verblijf van enkele maanden in het concentratiekamp Ommen op transport gesteld naar Duitsland. In die Ommense tijd heb ik o.a. aan den lijve twee van de zeven tot levenslang veroordeelde oorlogsmisdadigers ervaren die in 1952 uit Breda zijn ontsnapt, t.w. Jacobus de Jonge en Hubertus Bikker.

De bewakers van dat concentratiekamp hadden deels groene, deels blauwe uniformen. De blauwe uniformen werden gedragen door de zogenaamde Germaanse SS-ers die hun politieopleiding in Schalkhaar hadden gehad.

Iemand die zich daarbij meldde, meldde zich derhalve in mijn ogen voor een functie als een potentiële concentratiekampbewaker.

Voor mij is een dergelijke daad onvergeeflijk en daarvoor past geen excuus, ook niet die van de leeftijd. Ik loop nog rood aan als ik er aan denk dat ik in mijn jonge jaren door dat tuig werd opgejaagd en men nu over karaktermoord durft spreken.

Jonge mensen moesten in die tijd keuzes van voor of tegen maken en sommige van mijn vrienden hebben die keuze met hun leven betaald. Om de gevolgen van een verkeerde keuze op een dergelijke manier te bagatelliseren is voor mij onverdragelijk.

In datzelfde stukje wordt ook nog even De Quay opgevoerd als een van de oprichters van de Nederlandse Unie. Wat men van de reglementen en statuten van die Unie ook moge vinden, de Unie was voor ons in die tijd een manier om op een legale manier met de WA op de vuist te gaan als zij colporteerden met Volk en Vaderland.

Naar mijn overtuiging heeft deze

organisatie, wat me er ook verder van mag denken, er mede voor gezorgd dat er meer eenheid kwam in de geest van verzet.

De vergelijking van die twee gevallen slaat naar mijn gevoel dan ook als een tang op een varken. Maar het geeft wel de geest aan die uit het hele boek spreekt.

Misschien moeten we het over onze kant laten gaan. Maar als dit boek met zijn schandalige insinuaties door de Nederlandse jeugd wordt gelezen en voor 'waar' aanvaard, dan moet ik mij, en velen met mij, wel afvragen aan welke kant wij hebben gestaan.

Oproep aan alle Nieuw-Guinea-gangers

U heeft als groep een andere naam gekregen dan wij Indië-gangers, ook Uw ereteken is een andere dan wij hebben gekregen. Dat is ook logisch. Immers Uw strijd was een geheel andere dan de onze. Toen in 1949 de soevereiniteit aan Indonesië werd overgedragen, werd Nieuw-Guinea daar bewust van uitgesloten. De bevolking van dat eiland was etnisch nu eenmaal niet dezelfde als die van Indonesië. Etnisch kwam ze veel meer overeen met de bevolking van Papoea-Nieuw-Guinea (het Australische deel). Indonesië heeft echter gewapendhand Nieuw-Guinea op Nederland proberen te veroveren. Bovendien kon Indonesië toen nog rekenen op de anti-koloniale stemming in de VN.

In 1962 werd Nieuw-Guinea door Nederland aan de VN overgedragen, die op haar beurt het gebied in 1963 overdroeg aan Indonesië. Hoewel de omstandigheden waaronder de overdracht plaats vond, zowel naar wijze als naar tijdstip, anders waren, was Uw strijd toch een verlenging van de strijd die de Indië-gangers hebben gevoerd. Misschien heeft Uw aanwezigheid wat minder publiciteit en weerstand gekregen dan die van de Indië-gangers, toch zaten we allen in dezelfde boot.

De VOMI zou dan ook gaarne zien dat de Nieuw-Guinea-gangers en de Indië-gangers zich in één organisatie zouden kunnen vinden.

Uw plaats is bij ons en Uw belangen kunnen ook bij ons worden behartigd, omdat ze gelijk zijn. Niet alleen binnen onze vereniging als gewone leden, maar ook als leden van besturen.

Mogen wij op U rekenen?

Opsporing verzocht

Wij, Zoekservice Quality, Postbus 15, 9076 ZN St. Annaparochie (tel. 0518-421150) zijn op zoek naar de heer Marinus van der Donk, ook wel Mari genoemd en deze heeft deelgenomen aan de Politionele Acties eind jaren veertig in de omgeving Bandoeng. Hij was vrijwilliger en diende bij het 5e R.I. Zijn groep werd ook wel 'Boeaga' genoemd (Krokodil in het Indonesisch), of 'Het Utrechtse Bataljon'.

Wie kan ons daarbij helpen. Reactie graag aan bovenstaand adres (of telefonisch).
Bij voorbaat dank.

Mw. G.P. van der Veer

Wie kent P. Kessen (Limburger), vermoedelijk 2-15 R.I., foto genomen te Tjaroeban, medio oktober 1949.

Gaarne bericht aan: S. Peeters, Hemelrijk 4, 5961 LT Horst, tel. 077-3983513.

Oproep

De dochter van wijlen sobat J. van Randen is op zoek naar informatie betreffende Javaanse krissen. Deze zijn in 1950 door haar vader meegenomen uit Indonesië. Zij vraagt zich nu af of deze krissen echt zijn of dat het souvenirs zijn.

Informatie hierover graag zenden aan Tineke van Randen, De Orion 78, 9207 BC te Drachten.

Dhr. van Dremel is op zoek naar militaire onderscheidingen, emblemen enz. van Land- en Luchtmacht, Kon. Marine en KNIL en van onderdelen die in geallieerd- of VN.-verband hebben gediend. Hij zou deze onderscheidingen graag in zijn collectie willen toevoegen.

Hij heeft hiervoor speciale uitstallkasten waarmee hij de verschillende VOMI-bijeenkomsten bezoekt. Mocht u van bovengenoemde attributen iets in uw bezit hebben en u wilt het missen, neem dan even contact op met F.J. van Dreumel, Oude Hof 16, 8435 XA Donkerbroek. Tel. 0516-491953.

V.O.M.I.

Speciale aanbieding
V.O.M.I. - adreszegels

toko

afmetingen 42 x 21 mm gegomd
500 stuks (minimum) f 35,- franco
de telefoonnummers gaan binnen-
kort wijzigen in Nederland en het is
nu de gelegenheid om deze adresze-
gels te bestellen bij het Fonds
Sociale Zorg te Ter Aar Oost,
Kanaalweg 12.

V.O.M.I. - demobilisatiespeldje
met sureté en zwaar verguld

K.B. kwaliteit f 10,- franco

V.O.M.I. - OVW insigne
afmeting 11 mm hoog
met sureté en zwaar verguld
K.B. kwaliteit f 10,- franco

U kunt ze bestellen bij het Fonds
Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland te
Ter Aar
V.B.

EXTRA AANBIEDING

V.O.M.I. Agenda's 1996
eenvoudige uitvoering f 3,50
plus verzending en porto

Verder Uw speciale aandacht
voor de V.O.M.I. kerst- en
nieuwjaarskaarten

25 stuks f 10,- portvrij

Koop ze en U helpt Uw oud-dienst-
makers hiermee!!!

Verenigingsnieuws

Canada

Secr. D. Walinga
35 Kingknoll Drive
"Kingtown" Apt # 402
Brampton Ont. L6Y 5G5
Canada
Tel. (905) 452-7743
Fax (905) 452-8254

Denk om de wijziging van adres, telefoon en fax-nummer.

Door de verhuizing van uw secretaris stond er in het febr.-nummer van 'Sobat' geen verenigingsnieuws van VOMI-Canada.

De secretaris woont nu in een complex voor gepensioneerden in Brampton, genoemd 'Holland Cristian Homes', waar spoedig zo'n 900 personen zullen gaan wonen en dat voor 95% uit Nederlanders zal bestaan. De meesten zijn van de eerste emigranten na de Tweede Wereldoorlog.

Ook Vomi-Canada heeft in de afgelopen tijd weer enkele sobats verloren door overlijden, doch gelukkig hebben we door enkele contacten toch het getal 400 kunnen behouden. VOMI-Canada had het plan om met 40 sobats en hun partners een Rijn-cruise te maken in september a.s., doch doordat er geen boot meer beschikbaar is, volgens het reisbureau 'Opmaat', kan deze cruise helaas geen doorgang vinden.

De plannen voor de jaarlijkse VOMI picnic op 12 juli 2000 zijn reeds besproken en de district-meetingen worden voor al onze districten reeds georganiseerd.

De jaarlijkse contributie komt langzaam binnen.

Veel van onze Friese sobats zullen deze zomer naar Friesland (It Heitelan) gaan vanwege "Zomer 2000" in juli en augustus.

Onze "Surat Khabar" is klaar voor verzending en het tweede nummer

zal verschijnen in sept./oktober 2000. Vanwege de financiën moesten we dit blad terug brengen van drie naar twee nummers.

Don Walinga

Drenthe/ Groningen

Secr. J. Plat
Sassenbergen 71
9531 GW Borger
Tel. 0539-235686

De activiteiten van ons verenigingsseizoen '99/00 zitten er weer op. Voor zover wij kunnen terug kijken, weer een goed seizoen. Drie mooie Veteranendagen gehad, een goed bezochte jaarvergadering met een gezellige dag daaraan gekoppeld en uw afdelingen bestuurders hebben zich weer sterk gemaakt voor in totaal 17 regionale bijeenkomsten.

Onze dank dat u door uw trouwe opkomst, dit alles hebt doen slagen. Het geeft uw bestuurders de moed en het elan om ook het volgende winterseizoen weer de nodige activiteiten voor u te organiseren. We hopen nu met elkaar weer te mogen genieten van de komende zomertijd. Wat de vereniging betreft, alles even op een laag pitje door laten sudderen en alle aandacht even richten op de fiets, de caravan, kortom de vakantieperiode.

Wat willen we nog even graag attenderen op 4 mei a.s.

De dag om, allen die zijn gevallen voor de bevrijding van ons vaderland, te herdenken. Ook gaan we die dag onze gevallen sobats herdenken bij de monumenten die we zelf hebben gerealiseerd.

Laten we dit blijven doen zolang we daartoe in staat zijn. Namens VOMI Drenthe/Groningen zal er 's avonds een krans gelegd worden bij de muur met plaquettes op de JWF kazerne in

Assen. Ook u bent daarbij hartelijk welkom. De dag daarop 5 mei, kunnen we met vrijvervoer naar Wageningen. Toch al aangevraagd? Een bijzondere dag met al die veteranen in Wageningen. Gewoon naar toe gaan.

Even langs de afdelingen

Afdeling Assen

De nieuwjaarsvialte van 12 jan. was een succes. De tot traditie verheven boerenjongens en kniepertjes gingen er weer in als nooit tevoren. De zaal was vol en met een gezellig spalletje bingo was de middag zo weer om. 8 maart heeft men hier met 'Tinus oet Rolde' het seizoen gierend en brulend van het lachen afgesloten. De jaarlijkse busreis is gepland op 24 mei a.s. Let op uw brievenbus en als u wat te vragen heeft: J. Bastiaans, tel 0592-347039.

Afdeling Zuid-Oost Drenthe (secr. Dalea)

Na wat kleine problemen door de griepiepidemie, betreffende de invulling van de middag van 20 jan., is alles toch goed gekomen.

Een mooie middag met een prima opkomst en heerlijke nieuwjaarsrolletjes. We feliciteren de afdeling nog met hun 1e lustrum, dat met medewerking van het Rabenhauptkoor uit Groningen, gevierd is op 24 febr. jl.

Een groot succes, waarop men met veel voldoening kan terug kijken. Op naar het 2e lustrum.

Op 6 april heeft men hier het seizoen afgesloten.

Afdeling Groningen

Op 29 febr. is men hier o.l.v. het prov. bestuur bijeen geweest in 'De Boerderij' van de Fraylemaborg te Slochteren, als afsluiting van het seizoen. Over de opkomst was bij het schrijven van dit stuk nog niets bekend.

Afdeling Hoogeveen

De nieuwjaarsmiddag van 5 jan. jl. gaf even wat problemen omdat binnen de 'Mauritshof' uitgeweken moest worden naar een andere ruimte binnen het complex. Na wat sleutelen aan het geluid en de verwarming kwam alles toch prima op zijn pootjes terecht. Een 160 personen wist zich prima te vermaken met de muziek 'De Dauwtrappers' uit Nijeveen. Men wist de aanwezigen zelfs te verleiden tot een polonaise. Men mocht deze middag nog drie nieuwe leden inschrijven. Op 13 april is hier het seizoen afgesloten met een laatste bijeenkomst.

Afdeling Meppel

Een 125 personen gaven hier acte de présence in zaal Scholtmeijer in Havelte. De knispartjes, gebakken door de dames, lieten zich hier ook goed smaken onder de muzikale klanken van 'De Dauwtrappers'. Met bingo en verloting, waar de C1000 in Havelte een groot aandeel in had geleverd, werd het een heel gezellige middag. De laatste bijeenkomst werd hier belegd op 15 maart jl.

Dankbaar en blij mogen we constateren dat we deze keer het blokje 'In Memoriam' niet behoeven in te vullen.

J. Plat

Flevoland

Secr. Oevergriand 13
1356 EA Almere
Tel. 036-5318672

Op het laatste moment van 1999 heeft de 'Grote Manitou' nog van zich laten horen.

In Memoriam

30 dec. 1999 kwam de jobstijding dat onze trouwe sobat Herman Lochtenberg na een lang gevecht was overleden. Herman was een rustige en zeer positieve sobat binnen onze club, ook op zijn lange ziekbed. Hij was een rasechte OVW-er. Wij zullen hem node missen. Selamat Jalan op je laatste patrouille. Wij wensen de nabestaanden veel sterkte bij dit grote verlies.

Bijeenkomst 'Kolkzicht'

Zaterdag 22 januari waren we weer in

tangsi 'Kolkzicht' om met ons 'Beginoffensief 2000' het nieuwe millennium in te luiden. Zoals gewoonlijk waren de 'kwartiermakers' al héél vroeg aanwezig om de nodige voorbereidingen te treffen, zodat alle sobats zich deze dag 'senang' zouden voelen.

Diny v.d. Berg was druk met de bingo- en loterijtafel; Hans Schaap installeerde zijn muzikale attributen; de 'Anton Pieck'-stand werd ingericht en 'ASLI' was druk doende voor de ... Indonesische rijsttafel. Ondertussen waren al heel wat sobats met hun dames gearriveerd, de zaal raakte behoorlijk vol en met 'moed, beleid en wanhoop' kon een ieder zich een 'stekkie' verwerven. De tijd draaide door. Zo mocht de voorzitter om even elf uur de bijeenkomst openen met een welkom. Allereerst was daar een stil saluut voor onze overleden sobats. Hierna ging het welkom uit naar Jan Dijkema, de landelijke voorzitter; Gerard Determan en Gade, de landelijke secretaris (zij voelen zich al aardig thuis bij 'Flevoland'); een delegatie van 'Kumpulan Sobat Almere' en mevr. Dijkhof. Natuurlijk was het welkom verder voor alle aanwezigen. Na nog een enkele mededeling storten wij ons in het 'ongebreidelde feestgewoel'. Het werd een aaneengesloten 'stormbaan' van muziek-dans-bingo-muziek etc. etc. Paul van Gelderen en Hans Schaap wisselden elkaar af met de muziekpresentatie, hetgeen de 'dansdrift' ten goede kwam. Er was bijna geen tijd voor een 'spoojje' om de droge kelen te smeren. Eén en ander werd echter onderbroken voor een voortreffelijke rijsttafel. Dat het in de smaak viel, bleek wel uit het feit dat sommige voor een tweede of derde keer gingen halen. Nadat een ieder voldaan was werd de 'strijd' met het 'feestgeweld' weer aan gegaan en een aanvang gemaakt met de loterij. Onder het vertier van dans en muziek werden de loten aan de man en vrouw gebracht. Zo vonden vele mooie prijzen een goede bestemming. De radio met Jan Dijkema en de grote 'wonderpop' ging met Gerard Determan mee naar Rotterdam. De delegatie van 'Kumpulan Sobat Almere' werd ter plekke lid en/of donateur, d.w.z. drie nieuwe leden en drie nieuwe donateurs mochten wij begroeten, hartelijk welkom. Na een korte explicatie van de voorzitter mocht de 'Lief en Leed'-bus zich in een enorme belangstelling ver-

heugen. Na de loterij, ± 16.45 uur, mocht de voorzitter het officiële gedeelte van de bijeenkomst afsluiten met een dankwoord aan allen voor de aanwezigheid en enorme inzet. Wij mogen terugzien op een bijzonder geslaagde dag, allen wel thuis, tot de volgende keer.

Bijeenkomstenrooster 2000

Veel later dan verwacht kwam de definitieve bevestiging van het bijeenkomsten-rooster voor Tangsi 'Kolkzicht'. Noteert u s.v.p. deze dat: 22 januari - 18 maart (was 4 maart) - 15 april - 27 mei - 1 juli - 12 augustus (was 19 aug. -vakantie)- 30 september - 11 november. Wat 16 december betreft ontvangen wij later bericht. U hoort nog van ons.

Contributie 2000

Er zijn nog enkele sobats waar de jaarlijkse bijdrage nog in de 'knip' verscholen zit. Willen zij zo goed zijn deze over te maken? Wij willen de afdracht aan 'VOMI-Nederland' plegen. Graag tot ziens op de komende bijeenkomsten. Selamat Jalan.

Frits Frantzen

Friesland

Secr. Drostlaan 68
8303 EE Emmeloord
Tel. 0527-616717

Op dit moment zit ons verenigingsseizoen er al weer op en staat de zomer voor de deur. Dat is meestal een tijd dat velen van ons uithuizig zijn en de interesse voor het bezoek aan een bijeenkomst vaak niet erg groot is. Voor het bestuur een tijd om zich voor te bereiden op het seizoen dat komt. Een karwei dat niet altijd eenvoudig is, want telkens weer rijst de vraag "hoe vullen we de bijeenkomsten in?"

Het afgelopen seizoen hebben we de heer De Leeuw bereid gevonden om zijn dia-series over de natuur te vertonen en dat heeft hij naar ons idee voortreffelijk gedaan. Jammer was het dat hij soms niet zo goed te verstaan was, maar dat lag meer aan de geluidsinstallatie dan aan hem zelf.

We zouden graag van onze leden vernemen hoe dit bevallen is. Na jaren-

lang onderwerpen over Indië gebad te hebben raakten deze uitgeput en hebben we het in een andere richting gezocht. Graag uw reacties bij het bestuur.

Bijzondere bijeenkomst

Op 25 februari vindt er een bijzondere bijeenkomst plaats voor Indiëgangers woonachtig in de gemeente Ooststellingwerf. Het bestuur heeft de burgemeester spontaan bereid gevonden om deze middag, op kosten van het gemeentebestuur, te organiseren. Deze zal plaatsvinden in het gemeentehuis. U hoort er nog van. Besprekingen met het gemeentebestuur van Ferwerderadeel voor een dergelijke bijeenkomst zit in de planning. We kunnen hierover nog niets zeggen.

Reizen

Helaas is het ons niet gelukt om de geplande bootreis te organiseren zoals wij dat wilden. Degenen die zich hiervoor hadden opgegeven hebben daarover bericht ontvangen. In plaats van de bootreis hebben ze een voorstel ontvangen voor een meerdagse busreis naar België in het najaar. Mocht u hiervoor belangstelling hebben dan zal Ype Terpstra u hierover graag meer vertellen (0515-572179) en als er plaats is dan kunt u nog mee.

Contributie

Oproep voor de vergeetachtigen onder u: betaling kan natuurlijk nog steeds, al is het ondertussen wel wat laat. We hopen dat deze oproep, als u dit leest, overbodig is geworden.

Henk Leeman

Noord-Brabant Oost

Secr. J. vd. Ham
De Kraan 60
5056 EC Berkel-Enschot
Tel. 013-5400380/Fax 013-5400381

Reünie in Oirschot

Zoals u in de vorige 'Sobat' heeft kunnen lezen, was deze reünie inmiddels volgeboekt. Een verslag van deze dag zult u in het volgend nummer aantreffen. Het ligt in de bedoeling dit elk jaar te herhalen, maar wij zijn daarvoor afhankelijk van de kasernefaciliteiten.

Jaarvergadering in Eindhoven

In ons vorige nummer schreven wij dat deze zou plaatsvinden op *Woensdagmiddag 25 april*. Dit moet natuurlijk zijn:

Dinsdagmiddag 25 april, zoals ook in onze nieuwsbrief stond vermeld. De definitieve agendapunten zijn nu nog niet bekend, maar deze zullen u in de zaal ter beschikking staan.

Excursie vliegbasis Welschap

In de vorige 'Sobat' stond een artikel over deze excursie, waarbij ook een foto was geplaatst. Helaas is daarbij een verkeerd onderschrift gekomen. Hier had moeten staan: Het bestuur legt een bloemstuk bij het monument van de slachtoffers van de Herculesramp.

Bijeenkomst in Dussen

Op 1 februari was er een regionale bijeenkomst in Dussen, waar in het restaurant 'De Koppelpaarden' een groot aantal bezoekers welkom werden geheten. Er werd het bekende programma afgewerkt en een deel van een nieuwe videofilm vertoond. De stemming was zeer gezinnend, er was een verloting met mooie prijzen en ook konden we enige nieuwe leden inschrijven.

Bijeenkomst in Waalwijk

Deze zal op 24 februari plaatsvinden; een verslag daarover vindt u in de volgende 'Sobat'. Uit de reacties op te maken zal ook dit weer een geslaagde bijeenkomst worden.

Madjoe

Ook dit jaar houdt Madjoe Eindhoven een aantal matinee's, waar ook u toegang heeft.

De data zijn: 17 juni - 23 september en 16 december. U kunt dan naar hartelust dansen en er is altijd een optreden van een dansgroep. De toegangsprijs bedraagt vijf gulden per persoon.

J. van der Ham

Noord-Brabant West

2e secr. mev. M.C.A. Looyen-
van Reusel, Cameedijk 1
4706 EG Roosendaal
Tel. 0165-560546

Nieuwjaarsbijeenkomst in Zevenbergen

Op 11 januari hielden wij onze Nieuwjaars-bijeenkomst in de zaal van onze sobat Aarts. Er waren ruim 120 personen aanwezig. De voorzitter opende de bijeenkomst met de herdenking van onze overleden sobats in het afgelopen jaar.

Namens het bestuur wenste hij iedereen een gezond, gezegend en vrolijk nieuwjaar en dankte hij de bestuursleden en verdere medewerkers voor hun inzet in het afgelopen jaar. Voorts dankte hij onze sobat Wim Aarts en zijn familie voor hun wijze waarop zij steeds de zaal met veel blijheid voor onze vereniging verzorgen. Verder sprak hij over onze activiteiten in de toekomst, zoals de alg. ledenvergadering in Kruisland, de dodenherdenking in Bergen op Zoom, Roosendaal en Breda, het defilé in Wageningen en onze excursie naar Nieuwkuijk. Voorts deelde hij mede dat er binnen ons bestuur een wijziging van werkverdeling zal plaatsvinden en dat in gevolge van het overlijden van ons bestuurslid P. van Oosterbosch aan P. Welten uit Oudbosch gevraagd is om deel uit te maken van het bestuur. De dames Aarts hadden weer gezorgd voor lekkere hapjes en er werd zo gekletst, dat er geen enkele spreker zich verstaanbaar kon maken. Er werd weer een loterij gehouden met leuke prijzen, verzameld door Jan van Dorst en Piet Bosselaar had weer de leiding.

Onze vice-voorzitter, J. Malipaard met Ada hadden weer hun winkel uitgesteld en er werden diverse artikelen verkocht voor het Fonds Sociale Zorg. Tegen vijf uur ging men min of meer in groepsverband tevreden huiswaarts, terwijl er enkele nog druk en gezellig zaten te kletsen. Zij vonden het nog te vroeg om huiswaarts te keren.

Bijeenkomst in Bergen op Zoom

Op woensdag 25 januari hadden we een bijeenkomst in de welbekende prachtige nieuwe zaal van de Raayberg. De aanvang van de bijeenkomst had enige vertraging, omdat onze zaal tot 13.15 uur nog bezet was door een of andere buitenlandse delegatie.

Er waren bijna 110 personen aanwezig. Onze voorzitter opende de bijeenkomst op zijn eigen vlotte wijze, niemand vergeetend. In het bijzonder

sprak hij een woord van welkom aan Mevr. Segers van de Wapenbroeders. Hij is van mening dat we een gezonde vereniging zijn, wel niet de grootste maar wel met een goede sfeer. Onze vereniging is in het afgelopen jaar nog steeds gegroeid, doch hij hoopt dat de jongere sobats van onze Nieuw-Guineagangers onze vereniging zullen versterken om uiteindelijk de activiteiten van ons bestuur te kunnen overnemen.

Onze vice-voorzitter, J. Malipaard, sprak nog even over het defilé op 5 mei in Wageningen en onze excursie naar Nieuwkuljk. Verder maakte hij de aanwezigen attent op zijn winkel met allerlei Indische spullen. De koffie stond weer voor iedereen klaar en we hadden weer voor de nodige hapjes gezorgd. Tijdens de loterij konden we merken, dat de akoestiek in deze zaal heel goed is, alles was zeer goed verstaanbaar. Er werd aan de verschillende tafeltjes weer onderling het nodige verteld. De tijd vloog voorbij en tegen vijf uur gingen we weer voldaan naar huis.

Van de penningmeester

Bij de inlevering van de kopy voor deze 'Sobat' (20 febr.) hebben enkele leden hun contributie voor het jaar 2000 nog niet betaald. Vergeten? Op onze leeftijd vergeten we allemaal wel eens wat, doch in dit geval zou ik u vriendelijk willen verzoeken de pen ter hand te nemen en de door u ontvangen acceptgirokaart verder in te vullen en te verzenden.

Bij voorbaat, namens het bestuur, mijn dank voor uw medewerking.

Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel

Noord-Holland

Secr. E. Pereboom
Postbus 2163
1000 CD Amsterdam
Tel. 020-6148804

Regio bijeenkomsten

Melden wij in eerdere 'Sobats' een reüniebijeenkomst in januari in de Palmkazeme te houden, ten gevolge van de nieuwe veteranen-regeling, hebben we die helaas moeten annuleren.

Oudere veteranen (waartoe wij behoren) hebben éénmaal per jaar recht

op een reünie in een militaire accommodatie.

Aangezien wij de Marinekazeme voor onze jaarvergadering niet kunnen missen, hebben we de bijeenkomst in de Palmkazeme helaas achterwege moeten laten. Wij zoeken naar een mogelijkheid om in mei nog een bijeenkomst met onze Gooise vrienden te houden in een burgerlocatie. Als deze 'Sobat' in uw bus valt is ook de bijeenkomst in Koog a/d Zaan al weer verleden tijd.

Toezending berichten

Wij verzoeken u berichten van Overlijden van sobats uit onze vereniging te zenden aan:
J. Harmsen, Egalantierlaan 26, 2015 KJ te Haarlem. Tel. 023-5240010.
en Verhuizingen aan:
N. Kuyt, Snuiverstr. 91, 1561 HC te Krommenie. Tel. 075-6283900.

Oproep

Een oproep aan alle sobats wonende in Amsterdam en omstreken om mee te lopen met de 'Stille Tocht' op 4 mei 2000.

Er wordt verzameld om 18.30 uur op de Weteringschans tegenover Nr. 115, sportzaak 'Carl Denig'. Dit punt ligt schuin tegenover de hoofdingang van het Rijksmuseum.

Via de monumenten Weteringplantsoen en het Van Randwijck monument begeeft de stoet zich via Vijzelstraat, Munt en Rokin naar de Dam. Op de Dam is een vak gereserveerd voor de deelnemers aan de stille tocht.

E. Pereboom

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. R.W. Gosselink
Koekoekstr. 43
3815 SH Amersfoort
Tel. 033-4724090

Contributie

Eind januari had 97% van onze leden de jaarlijkse bijdrage betaald en daar zijn we zeer erkentelijk voor. Maar dat betekent tegelijk dat we 3% weer moesten aanschrijven, een percentage wat in voorgaande jaren nog nooit zo hoog was geweest. Een paar

waren het vergeten, da's menselijk, maar van velen hoorden we niets. We zochten naar de oorzaak en die bleek voornamelijk te maken te hebben met ouderdoms-verschijnselen, zoals opname in een zorgcentrum, het niet meer wegens invaliditeitsproblemen kunnen deelnemen aan activiteiten, geen interesse meer in het veteranengebeuren enz.

Ondanks het feit dat we in december/januari nieuwe leden mochten inschrijven, is het ledental toch enigszins afgenomen. Ook het aantal overledenen vertoont een stijgende (logisch) lijn, zo moesten we in 1999 van 20 leden voorgoed afscheid nemen en ook dit jaar zijn ons alweer een aantal ontvallen.

Ledenmutaties

Het is opvallend dat er nog heel wat leden zijn, die op hun 'oude dag' gaan verhuizen. We praten dan niet over de leden, die noodgedwongen van domicile veranderen (zoals hierboven genoemd bij zorgcentra). In de meeste gevallen is het een plaatselijk gebeuren, maar het komt voor dat men verhuist naar bijv. het Westen des lands. Ook komt het voor dat verschillende dienstmakers uit hetzelfde onderdeel in een andere regio wonen en daar lid van de VOMI zijn en daar aansluiting bij gezocht wordt, waardoor men bij ons uitgeschreven moet worden en bij andere VOMI-verenigingen ingeschreven wordt. Op zich geen probleem zolang men dit op de juiste wijze kenbaar maakt, zoals omschreven op het binnenblad van onze 'Sobat', onder punt 1 van correspondentie. Iedere mutatie moet opgegeven worden aan de secretaris, die voor een correcte verwerking zorg draagt. Dus nooit opgeven aan de secretaris van de 'nieuwe' vereniging of zelfs aan de landelijke secretaris. Dit alles om vergissingen of misverstanden te voorkomen.

Jaarbijeenkomst/reünie

In tegenstelling tot hetgeen in de vorige 'Sobat' werd vermeld konden we de informatie over deze gebeurtenis niet medio februari uitzenden, doch eerst begin maart. Binnen de kortst mogelijke tijd waren er honderden aanmeldingen, waardoor we zo goed als volgeboekt waren.

Medio mei worden de toegangskaarten voor donderdag 8 juni a.s. verzonden.

Regio-bijeenkomsten

Aangezien gebleken is dat we eventuele regio-bijeenkomsten nog al eens moesten verschuiven, zowel qua plaats als datum zullen wij deze voortaan ca. 2 weken vooraf schriftelijk aan de leden in de desbetreffende regio doorgeven en de plaatselijke huis-aan-huisbladen ter plaatsing in hun editie.

Th.J. Koning

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens
Chico Mendesstr. 67
3573 AW Utrecht
Tel./Fax 030-2716895

Allereerst mijn verontschuldiging dat er in de vorige 'Sobat' geen verslag gedaan is. De reden is, dat er afspraken gemaakt waren met de heer Zwaan, welke verslag zou uitbrengen over de onthulling van het monument in Utrecht. Om geen dubbelingen te krijgen heb ik daarop vertrouwd. Gelukkig komt er nog een april-exemplaar uit, verzekerde de redactie mij. De jaarvergadering wordt in mei gehouden in de Kromhout-kazerne. De stukken hiervoor worden u toegezonden, zo gauw de datum bekend is. Onze voorzitter en tevens mede-oprichter van onze vereniging, moet helaas wegens gezondheidsredenen zijn functie beschikbaar stellen. Wij doen dus een beroep op u een kandidaat voor te dragen of zelf aan te melden voor de ledenvergadering. De voorbereidingen voor een bijeenkomst in september in de Marinierskazerne te Doorn is al aan de gang. Hier kunnen we voldoende mensen ontvangen. Het comité Indië-monument wordt omgezet in een Stichting met als doel het onderhoud, verzorging en herdenkingen te waarborgen. Wij zoeken nog donateurs(trices) om dit waar te maken. Ook hebben we alweer twee sobats verloren, te weten: J. Rijnders (Amersfoort) en W. Kastrop (Utrecht). Gelukkig kregen we tijdig bericht, zodat we daar alle aandacht aan konden geven. De video 'Jongens overzee' kunt u bestellen via de secretaris. De prijs is f 47,- en bij afname van tien en meer wordt het f 37,-.

De redevoering van mevrouw A.M.A. van Ardenne-van der Hoeve bij de onthulling van het monument, is bij de secretaris te verkrijgen. De contributie voor dit jaar is door velen al voldaan, er resten nog 45 personen, die nog aan hun verplichtingen moeten voldoen. Hopelijk is dit een hint voor deze sobats.

A.J.B. Martens

De Veluwe

Secr. H.G. de Ruygt
Kleinhavensteeg 27
6717 GZ Ede
Tel. 0318-690510

Het was weer een goed begin van onze vereniging in het nieuwe jaar. Op 5 januari jl. was onze nieuwjaarsbijeenkomst in het AMT te Stroe die door vele leden werd bezocht. Na de gebruikelijke nieuwjaarswensen en de nodige hapjes en drankjes werd er ruim aandacht geschonken aan een bijzondere gebeurtenis. Onze voorzitter, sobat Henk van Gunst, had ons eerder te kennen gegeven dat hij wegens gezondheidsredenen besloten had om zijn functie als voorzitter te beëindigen. Hij is mede-oprichter geweest van VOMI De Veluwe en vele jaren heeft hij leiding gegeven aan onze nog steeds groeiende vereniging. Wij vinden het jammer dat hij zijn functie heeft moeten beëindigen, maar anderzijds moeten wij zijn besluit respecteren. Na wat toespraakjes werd hem namens VOMI De Veluwe een oorkonde en een herinneringsbord overhandigd, als dank voor het vele werk voor de vereniging De Veluwe. Ook zijn vrouw werd betrokken bij deze hulding en haar werd voor 'het vele alleen zitten' een grote bos bloemen overhandigd. Na het uitreken van deze tastbare herinneringstekens werd Henk benoemd tot Ere-voorzitter van VOMI De Veluwe. Ook hebben wij Jaap Stramrod herdacht voor zijn vele werk voor onze afdeling. Ook hij was mede-oprichter en is ook jarenlang secr./penningm. geweest. Doch helaas moest hij wegens ziekte zijn werk als secretaris neerleggen.

Ook Jaap ontving een oorkonde en herinneringsbord. Hij kon helaas niet bij ons aanwezig zijn, doch een paar bestuursleden zijn de volgende dag naar het verpleeghuis, alwaar hij verpleegd wordt, gegaan en hebben daar de eerbewijzen aan hem overhandigd. Ook zijn vrouw Joyce was aanwezig en aan haar werd een bos bloemen overhandigd. Zij wil proberen, als wij onze jaarvergadering hebben, dat Jaap dan een poezje in ons midden aanwezig kan zijn. Wij hopen dat het gerealiseerd kan worden. Ook Jaap werd benoemd tot Ere-lid. Wij kunnen u nog mededelen dat met de jaarvergadering sobat Jan Hoevelaken uit Ede officieel benoemd zal worden als de nieuwe voorzitter. De jaarvergadering hopen wij te houden op 12 april a.s. in het AMT te Stroe, Wolweg 140. Aanvang: 14.00 uur. De Nieuwjaarsbijeenkomst werd besloten met nog wat versnaperingen en een Indische snack en daarna was het tijd om weer huiswaarts te keren.

Contributie

De penningmeester doet het vriendelijke verzoek aan hen die hun contributie nog niet hebben overgemaakt, dit alsnog te willen doen. Neem uw acceptgirokaart en maak uw bedrag over. Aan de verplichtingen tegenover VOMI-Nederland kan dan ook door de penningmeester voldaan worden.

H.G. de Ruygt

Zeeland

Secr. J. Kloet
Ln. van Barbestein 8
4451 AH Heinkenszand
Tel. 0113-561738

Regiobijeenkomsten

De regiobijeenkomsten zijn thans verleden tijd. Deze zijn over het algemeen goed tot zeer goed bezocht. Al onze leden hebben inmiddels persoonlijk de nodige informatie ontvangen. Wat betreft de jaarvergadering geldt dat de aanmeldingen in volgorde van binnenkomst geboekt zullen worden, en vol is vol. We zijn nu eenmaal aan een limiet gehouden.

Wat betreft defilé op 5 mei te Wageningen, daar staat de aanmelding nog voor open, eventueel telefonisch.

Monumenten

Voor Noord-Beveland is thans de onthulling gepland op 8 april. Voor Middelburg zal de onthulling, indien mogelijk, voor 4 mei plaats hebben. Voor Schouwen en Duiveland, deze zal na 4 mei plaats hebben. Ik verzoek alle belangstellenden de plaatselijke dagbladen te raadplegen over de onthullingen, wat betreft tijd en datum. Ook radio Zeeland zal deze onthullingen in hun nieuws vermelden.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J.W. de Jong
Merellaan 247
3145 EJ Maassluis
Tel. 010-5327786

Activiteiten

De ledenwerfactie in de regio Leiden e.o. leverde 12 nieuwe leden op, waaruit blijkt dat er toch nog 'sluimerende' kandidaatleden zijn.

De bijeenkomsten in Lisse op 11 januari en op 15 februari in Alphen a/d Rijn werden goed bezocht en vonden in een prettige sfeer plaats. In Lisse hadden de burgemeester en een wethouder gehoor gegeven aan onze uitnodiging.

Gast sprekers waren in Lisse Adjudant Willemsen over 'Geschiedenis van 1 Divisie 7 December' en in Alphen a/d Rijn de heer Bijsmans over de Oorlogsgravenstichting.

De Oudejaarsreceptie op 29 december in restaurant 'De Schaapskool' in Delft was zeer geanimeerd en werd door ruim 130 leden bezocht.

Op 26 april vindt de laatste regio-bijeenkomst van dit seizoen in Roelofarendveen plaats in gebouw 'De Popersteeg', Noordeinde 167. Zaal open om 13.30 uur.

Reizen

Op grond van de goede ervaring en belangstelling van vorig jaar gaan we op 24 mei a.s. weer naar de Koninklijke Marine in Den Helder.

Na aankomst koffie met gebak, een dia- en video-presentatie, lunchpauze, waarna een rondvaart met een open marinesleepboot en bezoek aan het Marinemuseum en aan de anderzeeboot 'Tonijn'. Een drukke dag die afgesloten wordt met een nasi-plate service in de 'Witte Raaf'.

Een tweede dagreis is op 14 juni gepland met een bezoek aan het Oorlogsmuseum in Overloon, een nasi-maaltijd in de van Horne-kazerne in Weert en vervolgens een bezoek aan het Nationaal Monument in Roermond.

Voor nadere informatie over deze reizen kunt u bellen met ons bestuurslid Gerard Bekking, tel. 015-2141102.

Algemene ledenvergadering

Op 16 mei a.s. zal het bestuur verantwoording afleggen voor het gevoerde beleid en de plannen voor de toekomst ter discussie stellen. De bijeenkomst is deze keer in Alphen a/d Rijn in gebouw 'De Bron', Troubadourweg 2. Aanvang 14.00 uur. Indien u vooraf bepaalde stukken wilt ontvangen, kunt u zich in verbinding stellen met de secr. dhr. J.W. de Jong. Overigens verwijzen wij u ook naar de nieuwsbrief die u in maart hebt ontvangen en waarin verdere details zijn vermeld.

J.W. de Jong

Zuid-Holland Zuid

Secr. H. Barmantlo
Lohmanpark 50
2982 VT Ridderkerk
Tel. 0180-463954

Nieuwjaarsreceptie 2000

Een bomvolle zaal met VOMI-leden en hun partner, leden van het bestuur VOMI-Nederland, Bond van Wapenbroeders, AVOM en COM, kortom zoveel om uitgebreid namen van personen afzonderlijk te noemen. Voor de 11e keer sinds 1990 is het in de afd. Zuid-Holland Zuid traditie geworden om elkaar in het begin van het nieuwe jaar de hand te reiken vergezeld van 'de beste wensen'. Het startschot werd gegeven door onze voorzitter Herman Schox die, na iedereen welkom te hebben geheten, vervolgde met de woorden: "Mijn voorganger heeft het twaalf jaar

gemakkelijk gehad. Voor hem was het een terugblik over het afgelopen jaar. Ik moet nu een eeuw met u doornemen."

Opvallend was het hoge tempo waarmee voorzitter Herman Schox de afgelopen 100 jaar belichtte. Hij gaf daarna het woord aan vice-voorzitter Ger de Jong die de stand van zaken gaf omtrent de monumenten in 1999 gerealiseerd en wat er op dit punt in 2000 te verwachten valt. Daarna gaf gast spreker, de heer Drs. Jan Schoemaker, afd. Communicatie van de Stichting Dienstverlening Veteranen, een heldere visie omtrent ontwikkelingen binnen het veteranenbeleid en de rij sprekers werd gesloten door de voorzitter van VOMI-Nederland, de heer J. Dijkema.

Na dit gedeelte werd de rest van de middag in een ontspannen en gezellige sfeer doorgebracht onder het genot van een drankje en een hapje. De keuze van deze locatie bleek een juiste, wellicht met uitzondering van enkele VOMI-leden uit de buitengewesten, die via een omtrekkende beweging op de plaats van bestemming arriveerden. Omstreeks 16.45 uur werd het sein 'afblazen' gegeven, gingen allen huishwaarts met de indrukken van een druk bezochte en in een gezellige sfeer verlopen Nieuwjaarsreceptie.

Excursie april 2000

Helaas zijn de mogelijkheden voor een excursie naar de Genie in Vught, mogelijk gecombineerd met een bezoek aan Hadel, niet gerealiseerd. Van Militaire zijde kon ons deze keer niet de benodigde toestemming en faciliteiten worden verleend. Naarstig is gezocht naar een alternatief en inmiddels hebben de leden in ZHZ bericht ontvangen over de voorgenomen excursie in oktober a.s. naar de Trip van Zoutlandkazerne in Breda.

Afscheid

Binnen het bestuur ZHZ was het reeds langer bekend, nl. dat ik (Hans C. Clasquin) besloten heb mijn functie per 4 april a.s. te beëindigen. Inmiddels de 75 jaar gepasseerd heb ik tijdens de ledenvergadering op 4 april jl. afscheid genomen en de pijp aan Maarten overgedragen. Mijn opvolger heet weliswaar geen Maarten, doch Henk Mergler, die sinds april 1999 het bestuur ZHZ versterkt als 2e secretaris. Hij zal van mij de leden-

administratie overnemen en verder behartigen. Zaken als Public Relations zullen volgens afspraak door enkele andere bestuursleden ZHZ ingevuld worden. Na 13 jaar deel te hebben uitgemaakt van het bestuur ZHZ en de mij geboden kans om taken over te dragen aan een stuk jongere veteraan, ex Nieuw-Guineaganger Henk Mergler, vond ik het welletjes en ook in het belang van de voortgang in het bestuur om dit besluit te nemen. Ik ben er van overtuigd dat de ledenadministratie bij mijn opvolger in goede handen zal zijn. Van deze gelegenheid maak ik graag gebruik de sobats in ZHZ en ook daarbuiten te danken voor hun geduld, saamhorigheid en kameradschap getoond in de afgelopen 13 jaar bij vele bijeenkomsten, onthullingen en andere gelegenheden. Afscheid nemen als bestuurslid betekent voor mij geen afscheid nemen van de VOMI en ik kijk bij voorbaat uit naar één van de volgende bijeenkomsten waar ik de sobats weer hoop te ontmoeten. Intussen wens ik allen dat het hen goed zal gaan.

Hans C. Clasquin

Limburg

Secr. L.C. Zéguers
Zonstraat 118
6463 AE Kerkrade
Tel.: 045-5454013

Op het moment dat deze 'Sobat' bij u in de brievenbus valt hebben wij reeds enkele activiteiten achter de rug, zoals de bijeenkomst in Kessel, de reis naar de invasie stranden in Normandië en onze jaarvergadering in het Gen. Spoorpaviljoen van het Nationaal Indiëmonument 1945-1962 te Roermond en zijn we met een afvaardiging te gast geweest bij de onthulling van een monument in Gennep. Vooruitkijkend zien wij dan dat de eerstvolgende activiteit de bijeenkomst op 19 april a.s. in het Gemeenschapshuis Carré in Landgraaf is, gevolgd door deelname aan het defilé op 5 mei in Wageningen en op 10 mei de bijeenkomst in Café-restaurant De Wylderbeek in Venlo. Voor deelname aan de reünie op

16 juni a.s. in de Van Hornokazerne te Weert (en het bestuur hoopt dat u er ook bij wilt zijn) kunt u zich nog tot 15 mei opgeven bij een van de bestuursleden. Wanneer u zich opgeeft voor deelname aan een van de twee excursies

naar de AWACS-vliegbasis de door u gewenste datum (23 of 30 november) daarbij te vermelden, zodat het bestuur, indien mogelijk, daar rekening mee kan houden (inschrijven tot uiterlijk 1 november a.s.).

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

J.C. Scheurink - Sasveld
Vrijwilligers medaille - 18.I.00

H.G. Brinkman Verb. Dienst A.H.K. - Heinkenszand
Mobilisatie-Oorlogskruis - 16.II.00

P.L. Mijwaart - Nederhorst den Berg
Draaginsigne voor Gewonden - 05.XI.99

A.W. van der Vlier - Mill
Draaginsigne voor Gewonden - 29.II.00

Voor de dragers van het Gewonden Insigne zijn wij bijzonder verheugd met deze uiteindelijke erkenning en voor de dragers van het Vrijwilligers Medaille en het Mobilisatie-Oorlogskruis onze oprechte gelukwensen met uw late onderscheiding.

Voor U allen ons Ere-salut!

V.B.

Nieuwe leden sinds Sobat 69

Naam:	Woonplaats:	Land:	Naam:	Woonplaats:	Land:
Klaassen H.	Almere		Soede A.W.	Lammer	
Mulder H.	Almere		Maarszen J.	Liaan	
Rosset J.	Almere		Houwlo-van		
Roozen A. van	Almere		Setten P.	Meppel	
Sabetapy D.R.	Almere		Pleyte W.J.	Middelburg	
Oosterhout			Steecoven		
A.C.I.M. van	Amstelveen		P.A. van de	Middelburg	
Dröogelman-			Witte L. de	Middelburg	
Dankersvoort W.	Amsterdam		Zondag J.	Nieuw Amsterdam	
Bezeminder J.	Arnhem		Bokhoven L. van	Nieuwkrift	
Dik W.	Assen		Buunen-		
Elgersma S.	Azusa		van de Hoogen H.	Nijmegen	
Rijt J. v/d	Arten		Koenen I.	Nistelrode	
Gang P. van der	Barneveld		Oostveen Q.	Noordwijk	
Riet A. van	Beers Nb.		Brandwijk M.L. van	Nunspeerdorp	
Alderen W.	Beinsdorp		Rhijnsburger J.	Oegstgeest	
Zande M.J. van	Bergen op Zoom		Ekkels F.	Oosterwolda	
Buijs A.	Berkel Enschat		Huneman I.	Oosterwolda	
Dekker N.	Beverwijk		Barrier B.H.	Oostkapelle	
Bakker J.W.	Bilthoven		Hessalius J.	Drillia Ont.	
Bosch J.F.M.	Breda			L3V GH2	Canada
Bau J. de	Breskens		Nispen F.L.M. van	Oud Gastel	
Velden J. van der	Capelle a/d IJssel		Zanneveld L.	Oud-Turnhout	België
Slat J. t	Coeverden		Hardijk W.C.	Pernis	
Borghouts J.	Cuijk		Bosmans M.J.	Prinsenbeek	
Roelofs J.	Cuijk		Lammera H.J.	Purmerend	
Kooper J.A.	Den Haag		Hann A. de	Ridderkerk	
Goal A.C.A. van	Dordrecht		Krugten Th.A.J. van	Roosendaal	
Slagter L.	Drunen		Vacije J.	Sassenheim	
Spoan J.H.R.	Dutven		Koopman J.T.	Sint Maartensdijk	
Prinze H.	Eda		Bourguignon P.	Spijkensisse	
Van A. de	Eindhoven		Bruljn P. de	Spijkensisse	
Bemijnse J.B.	Ellewoutsdijk		Schalwijk H.W.	Spijkensisse	
Wonnink H.	Enschede		Vermeer P.	Spijkensisse	
Vanema I.	Franker		Wierungen E. van	Spijkensisse	
Stoelwinder J.	Geertmidsenberg		Meija C.	Sprong-Capelle	
Beus H. de	Geldrop		Steenswood K.	Steenwijk	
Huisbrink K.	Genemuiden		Splinter J.	Terbete	
Schmidt G.	Genemuiden		Krijger C. de	Terneuzen	
Gerrits K.A.G.	Goes		Margareli A.Th.	Terneuzen	
Brams W.	Goirle		Quist C.	Tholen	
Dijk J.T. van	Hanzlen		Boel J. den	Thonhoven	
Verheem C.A.	Hanzlen		Balischbeiger J.	Tilburg	
Simons J.	Hank		Hiemstra J.	Tweika	
Blaauw J.	Heemskerk			BC VII 2X0	Canada
Geest N.C. v/d	Hillegom		Steege H.J. v/d	Vlaardingen	
Poel G.	Hillegom		Dalt A. van	Vlijmen	
Schouten L.J.	Hilversum		Groen J.M.	Vlissingen	
Huyseco J.	Hoogerheide		Vrede I.Th.W. de	Voorburg	
Bouma J.	Hoogeveen		Bakkers W.	Waalwijk	
Klooster H.	Hoogeveen		Overtbeek H.	Waalwijk	
Mos A.	Hoogeveen		Schans H. v/d	Waalwijk	
Bestveld D. van	Kaatsheuvel		Zijlmanz H.	Waalwijk	
Stralen G. van	Kampen		Fransen J.H.	Waspik	
Asenthals J.J. van	Kats		Roovers J.	Waspik	
Blonk A.N.	Leiden		Verschuie P.	Waspik	
Bonzet C.E.	Leiden		Roel J.D.A. de	Wassenaar	
Cramer J.J.	Leiden		Diejen H. van	Weert	
Dam R. van	Leiden		Dammers J.G.	Wesep	
Delmeor J.	Leiden		Verbeek D.	Wijk en Aalburg	
Meinma-			Rietama K.P.	Winsen	
Hiemstra A.	Leiden		Stroo J.L.	Warmec	
Ruis W.C.	Leiden		Dreuthen W.	Zandpot	
Stuart J.P.	Leiden		Verhoeven C.	Zeeveld Nb.	
Amstedam R.F. van	Leiderdorp		Henneken J.M.	Zoetermeer	
Gastel M.C.H. van	Leiderdorp		Kortschiel H.	Zwolle	
Langebroek F.G.M.	Leiderdorp		Schuur K. v/d	Zwolle	

In Memoriam

In gepaste stilte en met grote eerbied brengen wij een laatste Ere-schuit

aan:		
L. Bakker	Dordrecht	
J.G.A. van Tilburg	Capelle a/d IJssel	
A. Blok	Ridderkerk	
D. Vlot	Bleskensgraaf	
M. van der Graaf	Capelle a/d IJssel	
W. Tip	Eda	
A.M. de Bruijser	Valkenswaard	
A.G. van Ormieren	Ingem	
Marcel Aarts	Eindhoven-Woensel	
J. Sokron	Clattenhout	
I. Broeze	Hoogeveen	
A. van den Berg	Boven-Louwen	
I. Ploeger	Dootlichsen	
L.A. van Goethem	Kloosterzande	
Joh. de Vries 3-12 R.I.	Leeuwarden	
P. van Veen 4-9 R.I.	Hoornveen	
J.F. Brokken	Enschede	
K. de Nijs	Zoetermeer	
H. van Bergen	Edde	
G. Smeets	Rotterdam	
A.K. Glatema	Hilversum	
E. Leutscher	Borgse	
F. Hoogwood Klu.	Eindhoven	
D. van Gendt	Schiedam	
A.H. Kroon 4-3 R.I.	Dronen	
Mrs. J.M. Logter Gen. St.	Beerlen	
Est Koster	's-Hertogenbosch	
J.H. Key	Scharpenisse	
J.L. van Santen	Beverwijk	
F. Eljkmans 41 Hagven	Berkel Enschot	
P. Mulder	Enschede	
A. Broeze 1-8 R.I.	Soestdijk	
J.W. Dijkhoff 3-10 R.I.	Roosendaal	
C. Zegers 4-11 R.I.	Bergen op Zoom	
G. Ohrs 425 B.I./6-6 R.I.	Berkel Enschot	
F. Wabeke	Purmerend	
W. Koumman	Nieuw-essen	
P. Kipp	Zoetermeer	
P.G. ter Horst	Den Haag	
Th.A.H. van Room	Arnhem	
P. de Jong 436 R.I.	Ossendrecht	
H.J.C. Lochsberg	Almere	
E.G. Pioncus	Groningen	
L.Th. Bales 5-9 R.I.	Kaatsheuvel	
H.W. van Buiten 41 R.V.A.	Wilbertoord	
M. Aarts 2-25 en 1-12 R.I.	Eindhoven	
E. Nulters 85 Pr. Bernhard	Eveit (Ont) Canada	
H. Wilsen 1-13 R.I.	Wyoming (Ont) Canada	
F. v. Zandbeek		
Genesck Th.	St. Albert (Ab) Canada	
H. Kooijse	Assen	
P. Kerrens 41 Hag. v. Bor.	Nispen	
C.A. Luyten 4-7 R.I.	Tilburg	
A. Kranendonk	Vossum	
Ph.J.L. Reuz	Vlaardingen	
A. Saterburg	Spijkensisse	
H.P. Kooymans	Nunspeerdorp	
A.P. de Buijs	Rotterdam	
W. Koozwers	Rotterdam	
H. Pothoven	Rotterdam	
L. Franssen	Ennen	
G.W. Vervoort 2-6 R.I.	Bosmees	
J. van Bussel	Apeldoorn	
H.V. Stortelder	Gansse	
I. de Jong	Westervoort	
A.C. Kwakkeboos	Poeldijk	
W. Korving	Den Haag	
Cor v.d. Lee	Vlaardingen	
M. de Jong 5-1 R.I.	Orilla (Ont) Canada	
J.A. Keremans 3-7 R.I.	Roosendaal	

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons aller oprecht medeleven, U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

Landelijke Indië- en Nieuw-Guinea-Veteranendag bij Monument in Dalen

met ondersteuning van de Landmacht

Op zaterdag 1 juli 2000 wordt er in Dalen (Dr.) de 6e Landelijke Indië Nieuw-Guinea-dag gehouden voor militairen die in het voormalig Ned.-Indië en Nieuw-Guinea hebben gediend, voor zowel KL, KM, KLu en KNIL. Er is accommodatie voor 2500 personen.

Alleen veteranen en hun partners/begeleid(st)ers komen hiervoor in aanmerking. Dalen heeft een N.S.-station. Helaas worden er geen N.S.-vrijvervoerskaarten beschikbaar gesteld t.g.v. de Veteranendag in Dalen. Hebt u als veteranen-pashouder de vrijvervoerskaarten van de S.D.V. al in uw bezit, dan kunt u die uiteraard ook gebruiken voor een bezoek aan Dalen op zaterdag 1 juli 2000.

Een militaire kapel zorgt deze dag voor de muzikale omlijsting. In het centrum wordt een Pasar Baru georganiseerd met o.a. Indische muziek- en dansgroepen.

De deelnamekosten zijn f 22,50 p.p. en daarvoor krijgt u koffie met cake, een lunchpakket, consumptiebonnen en een nasi-maaltijd met frisdrank naar keuze of bier.

Dit jaar is het 50 jaar geleden dat de meesten van ons zijn teruggekeerd uit het 'Verre Oosten'. We zijn nog volop bezig om er dit jaar iets bijzonders van te maken. Meer daarover in het programma dat u - na aanmelding - in juni zult ontvangen.

Wij adviseren u per omgaande te reageren en de aanmeldingsbon (duidelijk) in te vullen en samen met een aan u zelf gerichte gefrankeerde (brief)kaart of enveloppe in een gefrankeerde enveloppe te sturen aan:

Stichting Dametin,
Schoolstraat 10, 7751 GJ Dalen
(tel. 0524-553130)

Na ontvangst bij ons secretariaat sturen wij u per omgaande de aan u zelf gerichte kaart of enveloppe, voorzien van een informatiesticker, retour met nadere gegevens. Aanmeldingen vanaf 2501 kunnen helaas geen gebruik maken van de catering in de tenten, maar zijn wel van harte welkom in Dalen en kunnen het buitengebeuren volledig meemaken.

AANMELDINGSBON

Naam

Adres

Postcode

Plaats

Aantal pers. Tel.

Onderdeel

meldt zich aan voor de Landelijke Veteranendag op zaterdag 1 juli a.s. in Dalen. Na acceptatie wordt mij ter bevestiging de kaart of enveloppe per omgaande retour gezonden met nadere gegevens.

Ik kom met:

- eigen vervoer en wil graag een parkeerkaart ontvangen
 de trein

Duidelijk aangeven wat gewenst is.

Datum: Handtekening:

Deze bon inclusief de aan u zelf gerichte (brief)kaart, retourneren aan:

Stichting Dametin,
Schoolstraat 10, 7751 GJ Dalen

**VERGEET NIET OM OOK EEN POSTZEGEL TE
PLAKKEN OP DE AAN UZELF GERICHTE
KAART OF ENVELOPPE!**

Voor meer informatie:

G. Botman	voorzitter	tel. (0524) 551337
A. Warringa	penningm.	tel. (0524) 551873
A. Snijders	alg. adj.	tel. (0524) 551786

OORLOGSGRAVENSTICHTING
BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Bloemleggingen en graffoto's
(Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen voor:

Type A: Bloemstukje van orchideetype Douglas/Vanda, hoog model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type B: Andere soorten bloemen niet zijnde orchideeën, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type C: Bloemstukje van Bangkok orchideeën, laag model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type K30: Kransje 30 cm, prijs zonder foto f 15,-, idem met foto f 17,50. Soort bloemen wordt in overleg met de plaatselijke bloemist bepaald. Type K75: Krans met foto f 50,-, inclusief rood-wit-blauw lint, met tekst. Deze krans is niet bestemd voor een individueel graf, maar voor kranslegging bij een van de monumenten op de erevelden (oranje gladkies of witte bloemen).

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore, Ambon en Korea gelden aparte voorwaarden waarover desgewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtsfoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm bedraagt f 15,- inclusief porto.

U kunt de Oorlogsgravenstichting steunen door begunstiger te worden door een jaarlijkse bijdrage van ten minste f 25,-. Ook kunt u begunstiger voor het leven worden met een bijdrage van ten minste f 500,-. Voor andere schenkingsvormen kunt u contact opnemen met de Oorlogsgravenstichting, afdeling financiën (tel. 070-3131090).

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
 Zeestraat 85, 2618 AA 's-Gravenhage
 Postbus 85981 - 2608 CR 's-Gravenhage
 Telefoon 070 31 31 080 - Giro 401.000

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

Met herkenning begint erkenning!

Met meer leden meer kracht!

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden!

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterrauit van uw auto!

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

fonds
sociale
zorg

sociale
VOMI

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50	
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50	
V.O.M.I. stickers	f 1,00	
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00	portvrij
V.O.M.I. sleutelhangers	f 6,00	
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50	
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00	
V.O.M.I. demobilisatiespeldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. OVW-speldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk plastic	f 30,00	
V.O.M.I. herenhorloge titanium plated met roestvrijstalen bandje	f 65,00	
V.O.M.I. button	f 1,50	
V.O.M.I. sluitzegels	f 2,30	

U kunt de artikelen ook bestellen bij de **Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:**

Leen van Eijk, Pieter Postlaan 14
 1222 LJ Hilversum, Tel./fax 035 - 685 33 73,
 Postgiro 6131844

Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15,
 2461 VJ Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij iedere bestelling wordt minimaal f 2,50 extra berekend voor verzending en porto

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **Joyce P. Stamrood-van Vark, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, Tel. 0318 - 638160**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

V.B.